

OSTATNIE WŁADOMOSCI

Przebieg miesięczny
2.10 z odb. w Adm.
2.40 z odb. do domu

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VIII.

Kraków, Niedziela 27 marca 1938 r.

Nr. 87

Wojna ogarnie całą Europę

Anglia nie chce gwarantować niepodległości Czechosłowacji

Premier Chamberlain o polityce zagranicznej W. Brytanii

LONDYN. Wczoraj po południu premier Chamberlain wygłosił exposé o polityce zagranicznej Anglii.

Nawiązując do ostatnich wydarzeń, premier angielski stwierdził:

„Posiadamy pewne żywotne interesy, w obronie których staniemy do walki, jak np. obrona terytorium brytyjskiego i naszych linii komunikacyjnych, bez których nie możemy istnieć.

Są również inne powody, dla których gotowi jesteśmy walczyć, jeżeli będziemy zmuszeni wybierać pomiędzy walką a wyrzeczeniem się naszych ideałów, naszej wolności, naszego prawa do życia — wszystkiego, co jest zgodne z naszą tradycją i naszym charakterem.

Nie mniej musimy dążyć do zabezpieczenia tego wszystkiego bez wojny, gdyż prócz cierpień i zniszczenia, wojna nikomu, nawet zwycięzcy, niczego nie daje.

LIGA NARODÓW

Długo czas większość Anglików wierzyła, że w Lidze Narodów znaleźliśmy narzędzie wymuszania i utrzymania pokoju. Nie przeczę, że moja dawna wiara w Ligę Narodów, jako w narzędzie utrzymania pokoju została głęboko wstrząśnięta.

Nie mniej zdrowy rozsądek nakazuje przyznać, że staraliśmy się włożyć na Ligę Narodów zbyt wielki ciężar. Nie straciłem jednak nadziei, że Liga Narodów może być na tyle ożywiona i wzmocniona, że stanie się skutecznym narzędziem utrzymania pokoju. Dzisiaj jednak nie jest nim.

SPRAWA POMOCY DLA CZECHOSŁOWACJI

Musimy więc posiadać silną armię, aby przysiąc z pomocą ofierze napadci.

„Taki wypadek — oświadczyl premier — mógłby np. dotyczyć Czechosłowacji.

Wprawdzie Liga Narodów jest osłabiona, ale to nie oznacza, że rząd angielski w żadnych okolicznościach nie będzie interweniował z tytułu swego członkostwa w Lidze Narodów, dla podtrzymania międzynarodowego porządku, jeżeli okoliczności będą odpowiednio do podjęcia takiej akcji.

W tym miejscu powstaje kwestia, czy powinniśmy iść dalej i dać natychmiast zapewnienie Francji, że przyjdziemy jej z

natychmiastową pomocą przy użyciu całej naszej potęgi zbrojnej, gdyby Francja — z powodu napadu Niemiec na Czechosłowację — zmuszona była do wypełnienia swych zobowiązań, wynikających z traktatu francusko-czechosłowackiego.

Ujmując kwestię inaczej — możnaby zapytać: czy powinniśmy natychmiast zadeklarować naszą gotowość podjęcia akcji zbrojnej dla odparcia zbrojnego naruszenia niepodległości Czechosłowacji — co więcej, wezwać inne mocarstwa o ile chciałyby się z nami solidaryzować w takiej deklaracji.

W każdym z tych dwóch wypadków rząd angielski zostałby automatycznie pozbawiony swobody decyzji co do udziału w wojnie.

Rząd angielski nie może się znaleźć w takim położeniu w

odniesieniu do obszaru, na którym nie ma równie żywotnych interesów, jak na obszarze Francji czy Belgii.

Pakt Ligi takiej sytuacji nie przewiduje. Dla tych powodów rząd angielski nie może z góry dać takich gwarancji.

— Muszę jednak dodać — ciągnął dalej premier — że w kwestii pokoju i wojny nie chodzi wyłącznie tylko o zobowiązania prawne.

Jeżeli wojna wybuchnie, wątpliwym jest, czy udział w niej ograniczy się tylko do tych, którzy przyjęli takie zobowiązania.

Zupełnie jest niemożliwym przewidzieć, które państwa mogą być uwikłane w wojnę, jeżeli takowa wybuchnie.

W takim wypadku jest zupełnie niemożliwe, że poza państwami, będącymi stronami w danym sporze, inne państwa rów-

niez byłyby natychmiast uwikłane. Dotyczy to przede wszystkim Anglii i Francji, między którymi istnieje długotrwała przyjaźń, a których interesy są nierozłączne.

NIEREALNA PROPOZYCJA SOWIECKA

Premier Chamberlain przeszedł do propozycji sowieckiej, odbycia konferencji europejskiej i stwierdził, że Sowiety same nie wierzą w jej możliwość i celowość, szczególnie jeśli chodzi o kwestię czechosłowacką.

W tej kwestii nadszedł obecnie najodpowiedniejszy czas — mówi premier — by wszystkie środki, jakimi rozporządza dyplomacja, zostały użyte na rzecz pokoju.

Rząd angielski gotów jest w każdej chwili dopomóc w rozwiązaniu kwestyj, które mogą

spowodować trudności między rządem czechosłowackim a niemieckim.

HISZPANIA. — ROZMOWY Z RYZMEM.

W sprawie hiszpańskiej premier raz jeszcze podkreślił, że rząd angielski zamierza wytrwać w polityce nieinterwencji i surowo potępił bombardowanie ludności cywilnej w wojnie hiszpańskiej.

W kwestii rozmów z Włochami premier oświadcza, że rząd otrzymał daleko idące zapewnienia rządu włoskiego, między innymi jeśli chodzi o Hiszpanię, a świeżo rząd włoski ponowił zapewnienia, że Włochy nie mają żadnych terytorialnych, politycznych i ekonomicznych zamiarów w Hiszpanii lub na wyspach Balearckich.

Nad exposé wywiązała się obszerna dyskusja.

Dymisja rządu litewskiego

na żądanie ludowców, demokratów i b. wojskowych

KOWNO. W związku z napiętą sytuacją, jaka wytworzyła się w wewnętrznej polityce Litwy, dwaj najbardziej eksponowani ministrowie rządu premiera Tubelisa: minister Skarbu Szylingas i minister Spraw Zagranicznych Łozorajtis zaprosili w dniu wczorajszym na konferencję szereg działaczy ugrupowań opozycyjnych, uczonych litewskich i najwybitniejsze osobistości Kowno.

Do zgromadzonych przemówił min. Łozorajtis, przedstawił im trudności, jakie wytworzyły się w związku z ostatnim zażądaniem i jego załatwieniem.

Ministrowi Łozorajtisowi odpowiedział w bardzo ostrej formie prof. Birzyskas, oświadczając, że społeczeństwo straciło zaufanie do obecnego rządu i nie godzi się na dalszą jego kadencję.

Wczoraj w godzinach popołudniowych grupa polityków ludowców i partii chrześcijańsko-demokratycznej, złożyła na ręce prezydenta Smetony memoriał, w którym szereg b. ministrów, wywodzących się z różnych obozów politycznych, a także działaczy politycznych, domaga się od prezydenta utworzenia rządu koalicyjnego.

Memoriał podkreśla, że porozumienie z Polską można byłoby urzeczy-

wistnieć kilkanaście lat temu, gdyby nie nieprzejednane w tej mierze stanowisko „tautyninków”, które doprowadziło do tego, że 19 marca trzeba było przyjąć ultimatum.

Mimo złego stanu zdrowia, prezydent Smetona przyjął delegację b. ochotników armii litewskiej, która wręczyła mu memoriał o treści niemal równobrzmiącej z memoriałem, złożonym przez polityków stronnictw opozycyjnych.

Pierwszy poseł R. P. w Kownie

Pan Prezydent R.P. podpisał nominację dotychczasowego posła R.P. w Rydze p. Franciszka Charwata na posła R.P. w Kownie.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w Spale nowomianowanego posła R.P. w Kownie.

Pos. Charwat przyjęty był następnie przez Marszałka Śnięcego Rydza oraz przez prezesa Rady Ministrów, gen. Sławoja Składkowskiego.

Wkołach dyplomatycznych stanowisko prezydenta i jego niechęć w kierunku rozwiązania obecnego rządu są szeroko komentowane.

Wczoraj wieczorem odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady Ministrów, na którym pod

wplywem wydarzeń w kraju zapadła ostateczna decyzja podania się do dymisji rządu premiera Tubelisa.

Dalsze szczegóły podajemy na str. 2-iej.

Przesilenie rządowe we Francji

stałe się sprawą najbliższych godzin

PARYŻ. Sytuacja wewnętrzna - polityczna uległa znów w czwartek wieczorem tak poważnemu zaostrzeniu, iż w kołach parlamentarnych poczęto uważać kryzys rządowy prawie za nieunikniony, Senat bowiem na plenarnym posiedzeniu poważ-

na większością, bo 190 głosami przeciw 88 odrzucił projekt finansowe rządu, które podjął jako własny projekt senator sojalistyczny Betull.

Wczoraj w tej sprawie odbyło się posiedzenie gabinetu Blumma.

Rozbity samolot w Pirenejach

8 osób kompletnie zweglonych

PARYŻ. W Pirenejach wsch. na zboczu masywu Canion Roca odnaleziono szczątki poczworowego samolotu, który obsługiwał linię Casablanca — Tuluza.

Ciała znajdujących się w samolocie 8 osób, w tym 5 pasażerów i 3 osób załogi, zostały kompletnie zweglone. Dotych-

czas zdołano wydostać spod szczątków ciała jednej ofiary.

Z pomiędzy pięciu podróżnych, którzy wsiadli w Casablanca, dwie — wysiadły w Barcelonie, a na ich miejsce wsiadły w Barcelonie dwie inne osoby, których tożsamości dotychczas nie ustalono.

„Nowa Prawda” zawieszona

PAT donosi: Sąd Okręgowy w Warszawie decyzją z dnia 24 marca r. b. zawiesił czasopismo pt. „Nowa Prawda”.

Decyzja Sądu zapadła na skutek wybitnie szkodliwej działalności czasopisma „Nowa Prawda”, które było wielokrotnie konfiskowane za artykuły i no-

tatki, wykazujące brak należytego poszanowania dla najwyższych autorytetów w Państwie niedozwoloną krytykę polityki i działalności Rządu oraz władz państwowych, pochwała nie zaburzeń i zaś, niedozwoloną krytykę wyroków sądowych itp.

Obniżka składek ubezpiecz.

uchwalaona została przez Senat

Senat na wczorajszym posiedzeniu uchwalił między innymi ustawę o ustroju adwokatury, ustawę o przedłużeniu obniż-

składek w ubezpieczalniach społecznych oraz małą reformę podatkową

Nowy rząd kowieński

Premierem został ks. Mironas, kapelan wojsk litewskich

KOWNO. Prezydent Smeto na przyjął zgłoszoną w niedzielę dymisję gabinetu Tubelisa i mianował nowy gabinet w składzie:

Premier — ksiądz Mironas, minister Spraw zagranicznych — tymczasowo dotychczasowy minister Spraw Zagranicznych Łozoraitis, minister Spraw wewnętrznych — prezes Sądu Wojennego płk. Leonas, minister Wojny — dotychczasowy wódz naczelny armii litewskiej Rasz tikis, minister Rolnictwa — dotychczasowy premier i minister Finansów Tubelis, min. Komunikacji — dotychczasowy minister Komunikacji Staniszauskis, Oświata — dotychczasowy minister Oświaty Tonkunas, minister Skarbu — dotychczasowy wiceminister Skarbu Indriszinas, minister Sprawiedliwości — Masiulis.

Kontrolerem państwowym zostaje nadal Szakenis. Wszyscy ministrowie należą do stronnictwa tautininków.

Przesilenie gabinetowe na Litwie wynikało na tle trudności, na jakie napotkał rząd Tubelisa ze strony stronnictw opozycyjnych, które wzmożyły swą aktywność oraz również trudności w łonie ugrupowań popierających rząd.

Oprócz zarzutu, że rząd litewski nie postąpił właściwie w okresie ostatniego zatargu i że nie umiał przewidzieć rozwoju wypadków — głównym zarzutem wysuwanym coraz częściej przez przeciwników premiera

Tubelisa było, że rząd Tubelisa miał wiele okazji do nawiązania stosunków z Polską, z których nie umiał skorzystać. Podnoszono, że nawiązanie stosunków dyplomatycznych z

Polską już wcześniej, w drodze dobrowolnej zaoszczędziłoby Litwie przejścia z ostatnich dni. Generalny kapelan wojsk litewskich, ksiądz Mironas, który objął przewodnictwo Rady

Ministrów, znany jest z realistycznego ujmowania problemu i spodziewają się, że wywrze korzystny wpływ osobisty na dalszą akcję normalizowania stosunków polsko-litewskich.

Ochrona imienia Polaka za granicą

Sejm uchwalił ustawę o ulgach inwestycyjnych

Nad obfitym porządkiem dziennym obradował wczoraj przez cały dzień Sejm.

Posiedzenie wywołało duże zainteresowanie ze względu na projekty ustawy o pozbawieniu obywatelstwa, o ulgach inwestycyjnych i zniesieniu uboju rytualnego.

Na wstępie posiedzenia odczytano orzeczenie Sądu Marszałkowskiego w sprawie pos. Wandy Pełczyńskiej.

Sąd po rozpatrzeniu całokształtu sprawy orzekł, że „pos. Wanda Pełczyńska, występując w Sądzie Okręgowym w Wilnie, jako świadek w procesie oskarżonego Dembińskiego Henryka i innych, zeznania mi swoimi nie uchybiła honorowi i godności poselskiej”.

Po załatwieniu kilku drobnych spraw przystąpiono do sprawowania komisji prawniczej o rządowym projekcie w sprawie pozbawiania obywatelstwa.

Projekt referował pos. Hopen, który wskazał, że mamy dwie grupy obywateli polskich za granicą. Jedną pełną entuzjazmu i patriotyzmu, gotową do wszelkich ofiar dla dalekiej Ojczyzny, drugą natomiast, która przynosi tylko wstyd imieniu Polski.

Są to ludzie, którzy poza paszportem nie mają żadnej łączności z Polską, częstokroć nawet pracują przeciwko Polsce, szkodząc interesom kraju.

Trzeba prawdziwych synów Ojczyzny uwolnić od kompromitującego ciężaru! Słowo obywatel polski musi uzyskać na świecie jeden szlachetnie brzmiący wyraz. Ustawa niniejsza daje władzom do ręki odpowiedni instrument.

W obszernej dyskusji przeciwnicy projektu wskazywali w pierwszym rzędzie na pośpiech przy jej uchwaleniu, co zdaniem ich jest nieuzasadnione. Nie ma bowiem żadnych nadzwyczajnych zmian, które by ten pośpiech uzasadniały.

Pos. Morawski domagał się wprowadzenia poprawki przewidującej, że obywatele skazani prawomocnym wyrokiem za czyny hańbiące, a znajdujący się poza granicami Państwa nie podpadają pod przepisy niniejszej ustawy.

Mówca oświadczył wreszcie, że chodzi mu tutaj nie tylko o Witosę, ale wszystkich więźniów

brzeskich. Wprawdzie przedstawił Rządowi złożony oświadczenie, że ustawy tej nie zamierza się wobec tych osób stosować, ale zarówno Rząd, jak i Izby Ustawodawcze są zmienne.

Nie należy zrywać możliwości dogadania się z ludźmi, za którymi stoi poważny odłam społeczeństwa.

Zasadniczo przeciwko ustawie nikt nie występował, albowiem i przeciwnicy wypowiedzieli się za koniecznością takiej ustawy, uzależniając tylko swój stosunek do niej od wprowadzenia pewnych poprawek, które zdaniem ich ściślej i jasniej ujmują tę sprawę.

W głosowaniu projekt ustawy został uchwalony w drugim

i trzecim czytaniu przy czym poprawki mniejszości zostały odrzucone.

Następnie przystąpiono do rządowego projektu o ulgach inwestycyjnych. W imieniu komisji skarbowej referował tę sprawę pos. Hołtyński. Wskazuje on, że projekt ten jest opracowaniem wszystkich dotychczasowych ulg w tej mierze.

Znaczenie ulg inwestycyjnych dla życia gospodarczego Państwa uwypuklił w swoim przemówieniu w. premier Kwiatkowski. Po obszernej dyskusji projekt ustawy został uchwalony wraz z poprawkami komisji

Zbrodniczy zamach w Krakowie

na przodownika służby śledczej

W czwartek o 6 wieczorem na rogu ul. Starowiśniej i Dietlowskiej rozległ się huk wystrzału, po którym osunął się na ziemię jeden z przechodniów, brocząc krwią, drugi zaś uciekł.

Rannym okazał się przodownik służby śledczej, Niedziela.

Stan jego jest groźny.

Według opowiadań naocznych świadków, Niedziela chciał wylegitymować jakiegoś podejrzanego osobnika. W odpowiedzi na to, tamten dobył rewolweru, wystrzelił w kierunku przodownika i zbiegł. Według

innych opowiadań, przestępców było dwóch.

Policja prowadzi energiczne śledztwo, celem ujęcia bandyty, względnie bandytów. Niewątpliwie na podstawie zeznań naocznych świadków, uda się odtworzyć rysopis napastników.

Śmierć Cyganom! Spalić domy!

Rozwścieczeni chłopcy węgierscy urządzili straszny pogrom we wsi cygańskiej

Wieś węgierska Gonyü, leżąca w pobliżu granicy austriackiej była w nocy z czwartku na piątek terenem krwawej bitki między chłopami a Cyganami.

We wsi tej mieszkają Cyganie i chłopcy między którymi często dochodziło do incydentów.

W środę jeden z chłopów zabił w lesie jagnię, obdarł je ze skóry i najlepsze kawałki mięsa powiesił na oknie. Nazajutrz rano stwierdził z oburzeniem, że mięso znikło. Wieczorem udał się do wsi cygańskiej, wkrót

ce poczuł delikatny zapach pieczonego mięsa i domyślił się, że Cyganie pieką na ogniu jego jagnię.

Chłop wrócił do wsi i zawiadomił o tym sąsiadów. Cała wieś ogarnęła oburzenie i wszyscy chłopcy ruszyli na Cyganów, wznosząc okrzyki:

Śmierć Cyganom! Podpalic ich brudne chaty!

Gdy zbliżyli się do chat cygańskich, stanęli na miejscu jak wryci. Ze wszystkich chat dobiegała ta sama melodia na skrzypcach. Była to smutna melodia, która miała wyrażać prośbę, aby nie wyrządzano im krzywdy.

Po chwili jednak oszołomienie minęło i chłopcy zabrali się do niszczycielskiego dzieła. Najodważniejsi wdarli się na dachy chat, oblali je naftą i pod

palili. Po chwili buchnęły płomienie i wrzask przerażonych Cyganek i Cyganiaków zmieszał się ze smutną melodią.

Wkrótce wszystkie chaty cygańskie stanęły w ogniu. Kobiety w bieliznie, która już na nich płonęła, wybiegły z domostw i zaczęły się tarzać po ziemi, aby w ten sposób zdusić płomienie, a mężczyźni rzucili się do ucieczki, nie wypuszczając z rąk skrzypiec. Chłopcy zaś oddali kilkadziesiąt strzałów do uciekających i rzucili się za nimi w pościg. Doszło do walki. Cyganie nie mając broni bronili się nożami, lub kijami.

Na miejsce wypadku przybyła w końcu policja i rozdzieliła walczących. Wynik tej krwawej bitki był straszny. Czterech Cyganów zostało zabitych, a kilkadziesiąt rannych.

ZJAZD GÓRSKI ODBĘDZIE SIĘ W NOWYM SĄCZU

Związek Ziemi Górskich, organizujący od kilku lat wspaniałe imprezy regionalne pod nazwą „Tygodni Gór” i Zjazdów Górskich przystąpił obecnie do przygotowań tego rocznego Zjazdu Górskiego w Nowym Sączu. Zjazd odbędzie się w m-cu sierpniu i trwać będzie trzy dni.

Program Zjazdu przewiduje szereg popisów grup regionalnych z obszaru karpackiego, wycieczki do Rożnowa, Szczawnicy, Krynicy i innych miejscowości w okolicy Nowego Sącza. Prócz tego odbędą się atrakcyjne zawody kajakowe, imprezy folklorystyczne z udziałem ukończonych grup regionalnych itp.

Nigdy nie jest zapóźno

Nigdy nie jest zapóźno myśleć o zdrowiu. Niezależnie od wieku, choroby nerek, pęcherza, wątroby, kamieni żółciowych, zleję przemiany materii, na bóle artretyczne, czy podagryczne, wzdęcie brzucha, odbijanie się lub skłonności do obstrukcji. — Pamiętaj, że nigdy nie będzie zapóźno, o ile używać będziesz zioła moczopędnych „DIUROL”, które zapobiegają nagromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji, zatrzymujących się w organizmie. — Dziś jeszcze kup pudełeczko zioła „DIUROL”, a gdy przekroczą ci dodatkowe skutki ich działania, zalecać będziesz i swym znajomym. Sposób użycia na opakowaniu. Oryginalne ZIOŁO „DIUROL” GAŚCICKIEGO (z kogutkiem) sprzedają apteki i sklepy apteczne.

Proces dyrektorów - aferzystów

Przyczyny ruiny targowicy w Mysłowicach

W dalszym ciągu sensacyjnego procesu dyrektorów Centralnej Targowicy w Mysłowicach i towarzyszących im składających na dal obszerne zeznanie oskarżony Kazon.

Oskarżony wyjaśnił, że jeśli idzie o nadmierne koszty podróży, które między innymi miały przyczynić się do ruiny przedsiębiorstwa, to diety miały wynosić 40 zł dziennie, a tymczasem oskarżony podczas podróży wydawał znacznie więcej.

W czasie kilkudniowego pobytu w Warszawie wydał na przykład na same dołki 116 zł. Wyjazd do Wiednia na trzy dni kosztował go 1000 zł. Wszelkie koszty podróży, za-

znaczył Kazon, figurowały zresztą w bilansach i były zatwierdzone przez walne zgromadzenie wspólników.

Co do podróży do Rygi, która kosztowała 4230 zł, Kazon odrzuca zarzuty aktu oskarżenia, jakoby tam udał się Fruchhendler w swoich własnych interesach, a likwidację kosztów miał przeprowadzić Kazon.

Oskarżony twierdzi, że był osobiście w Rydze w sprawie eksportu świń dla tamtejszych bekoniarni.

Sprawa nadmiernych rozmów telefonicznych, które w ciągu 5 lat pochłonęły 120.000, zdaniem oskarżonego, przedstawia

się w ten sposób, że w sumę te należy wliczyć koszt urządzenia centrali telefonicznej w Targowicy, pochłonęło to 30.000 zł.

W sprawie 54.000 zł, które oskarżony wydał rzekomo na walkę konkurencyjną z Targowicą Sosnowiecką, Kazon wyjaśnia, że wydał je na kupców bydłem i nierogacizną. Wydatki te nie były księgowane jako dyskrecjonalne.

Według jego twierdzenia rada przeznaczyła na ten cel 200.000 zł. Suma ta figuruje w księgach, zapisano ją jednak za zakup Targowicy Sosnowieckiej, ponieważ nie można było tego inaczej księgować.

BARSZCZ POLSKI ST. STRÓJWAS

Pływające twierdze

Wyścig zbrojeń Anglii i Ameryki

NOWY JORK. W kołach półurzędowych potwierdzają, iż Stany Zjednoczone i W. Brytania postanowiły przekroczyć górną granicę tonażu pancerników, ustaloną w układzie londyńskim i przystąpić do budowy okrętów o wyporności ponad 35.000 ton.

Rzeczoznawcy utrzymują, że okręty o wyporności większej, niż 43.000 ton nie będą mogły przejść przez Kanał Panamski. Ustalenie wyporności projektowanych pancerników amerykańskich nastąpi po ujawnieniu szczegółów, dotyczących projektowanych jednostek japońskich.

Wesoły kącik

Idzius

Każdy z nas nosi przyzwoite i pięknie brzmiące imię. I nie wiadomo dlaczego osoby prze-ważnie nam życzliwe, jak mąż, żona i przyjaciele, uważają za swój obowiązek zeszpecić to imię, czyli je „spieścić” lub „zdrobić”.

Z Antoniego robi się „Tośka” lub „Tosieczka”, z Anieli robi się „Ciucię” (Anielciu, Ciu, Ciuci), z Kajetana robi się „Kajtka”, ze Zdzisława „Dzidiu” itd.

Śmiesznie to brzmi, kiedy do starego chłopca z wielkim brzu-chem i łysina, żona mówi „Dzi-dziusiu”, ale ludzie to na ogół pochwalają i uważają za dowód uczucia w małżeństwie.

Byłem w pewnym towarzy-ście gdzie właśnie znajdowa-ło się takie kochające się mał-żeństwo.

On do niej mówił „Kiciuci”, ona do niego „Idziusiu”.

— Idziusiu, nie jedź tyle! Idziusiu podaj mi torebkę.

— Jak ona go kocha! — po-wiedziała z zazdrością siedzący przy mnie pan, od którego przed tygodniem uciekła żona.

— Czy pan słyszy, jak go pieszczotliwie nazywa? Ile cie-pla, ile miłości kryje się w tym zdrobnieniu imienia. „Idziusiu”...

Są jeszcze na świecie kocha-jące żony.

— To nie jest dowodem mi-łości.

— O tak, proszę pana! „Idziusiu” to brzmi, jak dyskretny po-całunek! Tak zdrobniale mówi się tylko do człowieka, którego się szczerze kocha!

— A jak brzmi pełne imię te-go pana?

— Nie wiem, nie znam go! „Idziusiu” to pewnie Idelfons...

W tym momencie podeszła do nas gospodyni, która słysza-ła koniec rozmowy.

— Temu panu na imię Zyg-munt — wyjaśniła z uśmie-chem.

— Zygmun?! — zdziwił się gość, którego przed tygodniem opuściła żona. — Więc dła-czego ta kochająca żona nazywa go „Idziusiem”?

— Bo widzi pan — wyjaśniła gospodyni — ta „kochająca” żo-na żyje z mężem, jak pies z kotem. W domu na każdym kroku mówi do niego „idioto”.

Ale przy ludziach przecież nie wypada, więc zamiast „idioto” mówi zdrobniale „idziusiu”. A on już wie o co chodzi.

Napoleon Sadek.

RADIO

SOBOTA, 26 marca.

6.15 „Kiedy ranne”. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka (płyty). 7.00 Dzien-noranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.15 Przerwa. 11.15 Audycja dla szkół: „Śpiewamy piosenki”. 11.40 Fragmenty z op. „Jaś i Małgosia”. 11.57 Sy-mfonia. 12.03 Audycja południo-wa. 13.00—15.30 Przerwa. 15.30 Wi-adości gospodarcze. 15.45 Teatr Wy-brani dla Dzieci. 16.15 Miniatury wartotowe. 16.50 Pogadanka aktual-na. 17.00 „Pani na Barwałdzie, słaski pierz-rozbojnik” — felieton. 17.15 Re-tal fortepianowy. 17.50 Nasz pro-gram. 18.00 Wiadości sportowe. 18.10 Pogadanka społeczna. 18.15 Szko-ła muzyka ludowa. 18.30 Program na-rot. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Au-dycja dla Polaków za granicą. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Diabelski dzieci. 21.55 „Szkoła poetów” — recz. 22.05 „Przy kominku” — lekka audycja muzyczna. 22.50—23.00 Osta-nie wiadomości.

WARSZAWA II (Mokotów) — 13.00 Reportaż słowno — muzyczny. 14.00 Pare informacji. 14.05 Program na jutro. 14.10 Koncert rozrywkowy. (płyty). 15.00 Pogadanka aktualna.

Nasza wielka ankieta z licznymi nagrodami

Co bym zrobił, gdybym został ministrem

posłem, bankierem, lub prezydentem miasta?

Dzisiaj oddajemy głos p. Alek-sandrowi Michałowskiemu z Warszawy (Brudnowska 15 m. 17), który w swej odpowiedzi ankieta-owej tak wyobraża sobie pracę na stanowisku ministra:

Żyjemy na kredyt

139 Ciągnąłbym Rzeczo- społitą do góry! Cią- gnąłbym ją mocno, aże- by w krzyżach trzesz- czało — by ją przecią- gnąć przez zaniechanie niewoli — do szczytu kultury XX wieku, a to przez:

1) Wzmocnienie władzy wewnątrz Państwa
2) Zjednoczenie całkowite Narodu (wszyscy w O.Z.N.).
3) Powołanie Rady Państwa Naj- wyższej, z najwybitniejszych przed- stawicieli społeczeństwa dzisiejszego, w następującym składzie: 1) Marsz. Rydz-Śmigły, 2) gen. Józef Haller, 3) Wincenty Witte, 4) Kardynał Hiłond August, 5) Stanisław Wojciechowski, 6) Ignacy Paderewski, 7) sen. Wojtek Malinowski oraz po jednym wybit- nym przedstawicielu ziemian, kupiect- wa i chłopów.

4) Ci co rządzą — muszą wyciągnąć ręce do zgody do wszystkich braci- Polaków.

5) Polacy gospodarzami w Rzeczy- pospolitej!

6) Bezrobocie należy skasować w ciągu jednego tygodnia. W tym celu:

a) zwolnić z urzędów wszystkie ko- biety (wyjątek dla wdów z 2 dziećmi),
b) powołać na ich miejsce z ulicy meżczyzn,

c) odebrać wszystkie stanowiska do- datkowe,

d) powołać na ich miejsce — me- żów z ulicy,

e) zwolnić wszystkich — którzy-ś majątki,

f) powołać na ich miejsce — me- żów z ulicy,

g) zastosować 8 godz. dzień pracy dla wszystkich, a 6-godzinny dla za- kładów fabrycznych i kopalni!

Skasować Fundusz Pracy — obla- dy, prowianty — otworzyć biura naj- mu i pod ścisłą kontrolą stworzyć wielkie roboty publiczne, przeprowa- dzić kontrolę pracy na robotach pu- blicznych, by robotnik pracował tyl- ko 8 godzin i zarobił 8 zł. dziennie, a rzemieślnik o 50% więcej.

Zarobek winien być wypłacany w połowie gotówką, w połowie składa- ny w P.K.O. na dobro robotnika.

Chwila jest poważna — trzeba umieć uderzyć w dzwon — sumieć rodaków!

7) Kolo miast i miasteczek wywla- szyć wszystkie majątki duże i podzi- lić na działki — ogródki, między ro- botników, by szukali odpoczynku tam i spokoju — rozrywki i zdrowia.

a nie tracili zdrowie i pieniądze na wyścigach i w knajpach.

8) Lasy wziąć pod ochronę, mająt- ki zadłużone rozparcelować. Utwor-zyć Bank Spół Rodziny, co umożliwi młodym ludziom przejście do handlu, dla spolszczenia miast i skończy się karłowacenie gospodarstw

i nędza!

W Polsce winno zabraknąć ludzi do pracy — bo mamy jeszcze wszyst- ko w prymitywie — a żyjemy wszycy na kredyt bez jutra — a co jutro z nami będzie?

Uczmy się od Amerykanów. Oni w szopach budowali swoją potęgę —

my zaczynamy od pałaców — ale na glinianych fundamentach.

A Polska jest taka duża i piękna! Dlaczego jesteśmy bezradni?

W numerze jutrzejszym zamie- ścimy dalsze odpowiedzi ankie- towe.

Rząd „ocalenia publicznego”

zarysowuje się na horyzoncie politycznym Francji

Wobec odrzucenia przez Sen- at jednego z dwóch inflacyj- nych projektów finansowych, kwestia ewentualnego ustąpie- nia rządu rozpatrywana była w ciągu zwołanej na wczoraj rano wyjątkowo doniosłej Rady Mi- nistrów.

Przed rozpoczęciem obrad wiadomo było jednak, że mi- nistrowie socjalistyczni, powo- dowani względami taktyki, wypo- wiedzą się przeciw dymisji, a za przyjęciem przez Bluma no- wej debaty w izbie.

W każdym razie na politycz- nym horyzoncie we Francji za- rysowuje się coraz wyraźniej rząd „ocalenia publicznego” z człowiekiem silnej ręki, obec- nym ministrem Obrony Narodo- wej Daladier'em na czele.

W rządzie takim wymieniani są na stanowiskach wicepremie- rów marszałek Petaín i Leon Blum.

Wobec wzrostu wrzenia spo- łecznego mowa jest również o powierzeniu dwóch tek: sekre- tarzowi generalnemu Konfede-

racji Pracy Jouhaux i przewo- niczącemu Generalnej Federa- cji Pracodawców Gignoux.

PARYŻ. Rada Gabinetowa, która zebrała się o godz. 10-ej, została zakończona o godz. 11.30. Rząd postanowił zwrócić się do Izby Deputowanych o u- chwalenie projektów finanso- wych w brzmieniu, odrzuconym przez Senat.

Na przyszły tydzień rząd ma przygotować nowe projekty fi- nansowe i będzie domagał się ich uchwalenia przez Izby

Kłeska wojsk rządowych

Ofensywa powstańców trwa nadal

SALAMANKA. Główna kwa- tera wojskowa komunikuje: O- fensywa w Aragonii trwa nadal. Na północ od Huesco zajęliśmy Nueno, Eleaballe, Apies, Yegue- da i Banastias.

Na południe od Huesca zaję- liśmy Torremora, Punta Aire, Polison i szczyt Dao.

Oddziały, które przekroczyły Ebro, zajęły wczoraj wsie Pina i Velilla de Ebro.

Na odcinku Alcoriza zajęli- my ważne pozycje strategiczne

i 8 wsi. Nasze lotnictwo ściga nieprzyjaciela, przyczyniając mu ciężkie straty. W walkach powietrznych straciliśmy 6 nie- przyjacielskich samolotów.

BARCELONA. Komunikat Min. Obrony Narodowej do- nosi: Walki na froncie aragoń- skim były bardzo zacięte. Na północ od Huesca zmuszeni by- liśmy awakować pod nacis- kiem wroga Nueno i Arasgues.

Na odcinku Pina oddział po- wstańców, wspierany przez lot-

nictwo i czołgi, dotarł do skrzy- żowania dróg do Gelsa i do Sa- ragossy.

Na południe od rzeki Ebro powstańcom udało się zdobyć teren jedynie na odcinku Alco- riza.

Dwie eskadry samolotów za- atakowały 3 bombowce nie- przyjacielskie, lecz walka po- przybyciu nieprzyjacielskich sa- molotów myśliwskich skończy- ła się naszą porażką. Stracił- my 6 samolotów.

Likwidacja Żydów w Gdańsku

Pod tym hasłem rozpoczął pracę Foerster

Ostateczna likwidacja Żydów w Gdańsku — oto hasło pod ja- kim rozpoczął pracę organiza- cyjną po powrocie z Niemiec gauleiter Foerster.

Jak się dowiadujemy, wła- śnie walkę z Żydami w Gdańsku miał zalecić w tej chwili naro- dowym socjalistom kanclerz Hitler.

W związku z tym oczywi- ście stałe się rzeczą zrozumia- łą, dlaczego akcja antyżydow- ska w Gdańsku przybrała takie ostre formy.

Akcja ta, jak donosiliśmy, już daje poważne rezultaty. Fakt, że Gdańsk opuściło do tej chwi- li w ostatnich tygodniach blis- ko 4000 Żydów, jest tego naj- lepszym dowodem.

Żydowskie właściciele firm już to sami sprzedają towar i nieruchomości oraz składy lub też biorą zarządców aryjczy- ków. Zwraca uwagę fakt, że na tej wymianie najgorzej wycho- dzi polski stan posiadania, bo- wiem z rąk żydowskich wszyst- ko wykupują Niemcy.

Jeżeli akcja i emigracja Ży- dów z Gdańska nadal odbywać się będzie w takim tempie, to w takim razie już w najbliż- szym czasie cały przemysł i han- del przejdzie z rąk żydowskich w ręce niemieckie.

KUPON NA BEZPŁATNĄ PORADĘ PRAWNĄ

Dla uzyskania porady należy przedstawić dwa kupony.

Żył 116 lat i nie chorował

CZERNIOWCE. W Leana de- Sus pod Vraťovą zmarł w wie- ku lat 116 niejak Ilie Francu, który przez całe życie nigdy nie chorował.

Tak dzieci miłują Polskę!

Z groszowych składek zbudują 20 samolotów

Przed uroczystością obchodu Imienin Wodza Naczelnego, Marszałka Śmigłego - Rydza, dzieci szkoły powszechnej ze wsi Pogorzelskie pow. nieświe- skiego samorządnie wystąpiły z apelem do koleżanek i kolegów ze szkół powiatu nieświeckiego

CHOROBY PLUC

Gruźlica płuc jest nieubłagana i co- rocznie, nie robiąc różnicy dla płe- ci, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych bronchitów uporczywego, męczącego kaszlu, grypy itp. stosują pp. lekarze

BALSAM TRIKOLAN - AGE

który, ułatwiając wydzielaniu się płwociny, wzmacnia organizm i samo- poczuć chorego oraz powiększa wa- żę ciała i usuwa kaszel.

15.10 Wiadości sportowe. 15.15 Mu- zyka polska. 16.15—18.00 Przerwa. 18.00 Muzyka lekka (płyty). 18.50 Arie operowe. 19.15 Instrumenty jazzowe. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 20.00—22.00 Przerwa. 22.00 „Tadeusz Miciń- ski” — kwadrans poezji. 22.20—1.00 Muzyka taneczna (płyty).

w sprawie dobrowolnych ofiar na ufundowanie samolotu pości- gowego dla armii.

W tym celu dzieci napisały list w odpowiedniej ilości eg- zemplarzy i rozesłały go do 130 szkół powszechnych w powie- cie.

W liście swym działwa pogo- rzelskiej szkoły pisze:

Kochane Koleżanki i Kole- dzy!

My, dzieci szkoły powszech- nej w Pogorzelskach, pragnąc u- czcić dzień Imienin Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego-Ry- dza, postanowiłyśmy składać po jednym groszu miesięcznie na ufundowanie samolotu pościgo- wego dla naszej kochanej armii.

Obliczyłyśmy, że w naszej szkole w ciągu roku zbierzemy 36 zł 24 gr. Zwracałyśmy się już do szkół w naszej gminie snowskiej i wszystkie dzieci zgo- dziły się na nasz projekt. Po- nieważ w całej gminie dzieci szkolnych jest 2102, więc zbier- zemy w ciągu roku 252 zł 24 gr. W całym powiecie nieświe- skim uczęszcza uczniów do szkół powszechnych 17.929, więc w ciągu roku z jedno gro-

szowych składek miesięcznych zbierze się 2151 zł 28 gr.

W Polsce jest nas przeszło 4538.600 uczniów. Jeżeli każdy będzie płacił tylko jeden grosz miesięcznie, to zbierzemy w cią- gu roku 544.532 zł., a za te pie- niądze kupimy 20 samolotów dla wzmocnienia naszej armii”.

Gorący apel szkoły pogorzelskiej sprawił, że w ciągu kilku zaledwie dni wpłynęło około 500 zł.

Dzieci ze szkoły w Siniawce, przekazując zł 37,34, piszą:

„W dniu Imienin Marszałka Polski Śmigłego Rydza skrzy- dlatej armii składają tę ofiarę uczniowie szkoły powszechnej w Siniawce”.

Zapoczątkowana przez pow. nieświecki akcja dobrowolnych groszowych składek na dozbro- jenie Armii przedostaje się już do szkół na tereny sąsiednich powiatów.

Według obliczeń, opartych na średnich możliwościach, dzia- twa szkół powszechnych pow. nieświeckiego zakupi i przeka- że w Nieświeżu dla Armii sa- molot pościgowy w końcu roku szkolnego 1939

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIECENIU

Jadzia zdołała oszuścić oficera, opowiedziała mu, iż jest żoną frontowego kapitana i w taki sposób przedostała się do Warszawy. Ale tu na dworcu zauważyła swego starego prześladowcę, Iwanowa, który zapewne wracał z frontu, gdyż był ranny w rękę. Iwanow snadź poznał Jadzię, gdyż przyglądał się jej wybaluszonymi oczyma.

Zrozumiałam, iż nie ma sensu igrać z niebezpieczeństwem, aczkolwiek sprawiało mi przyjemność przyglądać się temu rozbrojonemu po-worowi. Tak palnąć bez obawy, prosto w oczy, jak równa równemu...

Prędko zmieszałam się z tłumem, który napływał na dworzec. Wsiadłam do tramwaju i udałam się na Krak. Przedmieście.

Tu wsiąpiłam do cukierni, napiłam się herbaty i zjadłam ciastko. Odpoczęłam trochę, odetchnęłam z ulgą i wstałam.

Spieszno mi było, by się z panią zobaczyć. Ale usłyszałam rozmowę w cukierni, iż wieczorem Warszawa jest pogrążona w ciemnościach, z obawy przed nalotem samolotów.

Namyśliłam się. Postanowiłam poczekać do wieczora i dopiero udać się tu, gdy będzie zupełnie ciemno. Kto wie, strzeżonego Pan Bóg strzeże, a może ktoś się za mną przyplątał.

— O! o ma pani, w jaki sposób tu przybyłam! — odetchnęła teraz Jadzia. — Jeszcze kilka dni temu wątpiłam mocno, czy się z panią tu spotkam, nie wierzyłam, że zostanie przy życiu...

Długo jeszcze tej nocy gwarzyły ze sobą obie kobiety.

Jadzia pozostała w Warszawie kilka tygodni. Załatwiała różne sprawy i zdawała dokładne sprawozdanie z sytuacji po tamtej stronie frontu.

Opowiedziała szczegółowo o marszu Legionów. Ze starych towarzyszy wielu poszło na front, inni znowu byli na Syberii. Widziała się tylko ze Stanisławem i Brunonem. Spotkała jeszcze kilku, których nie znała.

Chwilami ogarniała ją silna tęsknota za Tadeuszem, czy jeszcze żyje? Co się z nim teraz dzieje? Ale takie chwile zdarzały się rzadko, bardzo rzadko, nigdy zresztą nie miała zbyt wiele czasu, gdyż wciąż była zajęta robotą partyjną.

Pewnego razu, gdy spieszyła ulicą na zebranie, które miało się odbyć na ulicy Browarnej, poczuła, jak ktoś położył jej rękę na ramieniu.

Odwrociła się i zobaczyła znajomą twarz, ale trudno jej było przypomnieć sobie, kto to jest.

Był to wysoki, barczysty mężczyzna o dzikich, na wpół opętańczych oczach.

— Pani mnie nie poznaje, co? — spojrzał na nią nieco łagodniejszym wzrokiem. — A ja to panią z miejsca poznałem... Idę tak sobie drugą stroną ulicy, spojrzałem, to pani idzie, poznałem z miejsca... no trzeba się z panią przywitać! Czy mnie pani wciąż nie poznaje?

— Nie! — odrzekła Jadzia z niepokojem w głosie. Twarz ta kojarzyła się w jej pamięci z jakimiś nieprzyjemnymi wspomnieniami.

— Władysław Krzyński jestem — uśmiechnął się. — Czy teraz już mnie pani poznaje?

Uśmiechał się, ale w uśmiechu jego poznać było, że czai się w nim jakiś ukryty gniew.

— Ach! — zadrżała Jadzia. — Więc to pan jest?

— Tak, to jestem ja. Widzi pani, człowiek się z człowiekiem zejdzie, a góra z górą to się nie zejdą, prawda? — mówił to wszystko jakimś tajemniczym głosem. — No, nie ma co gadać, ładnie mi się pani za wszystko odplaciła. Dzięki mnie uciekła pani wtedy z więzienia, dzięki mnie otrzymała pani dach nad głową... A pani poczęła przede mną uciekać, jak gdybym był zbrojcem... Proszę pójść ze mną, pani się mało zmieniła... Jeszcze taka sama ślicznotka, jak była przed tym...

— Bardzo się spieszę — odrzekła Jadzia, drżąc cała. Kołana się pod nią ugięły, obawiała się go niemniej aniżeli samego Iwanowa.

Widziała, że człowiek o tak nieokrzesanej naturze zdolny jest na wszystko.

— Dokąd się to pani tak spieszy? Wciąż „tamte” sprawy?

— O, nie, nie — próbowała jakoś wykręcić się. — Już dawno o tamtych sprawach zapomniałam, wyszłam za mąż, mam teraz dzieci. Pędzę teraz po lekarza, moje dziecko zachorowało...

— No, to ja panią odprowadzę — odrzekł Krzyński.

Nie było na to żadnej rady.

Musiała tak wykombinować, by się tego jego-mością czym prędzej pozbyć. Spiesz się na posiedzenie, a tu przyczepił się taki gość. Ludzie tam czekają, a tu nie można się jakoś jego pozbyć.

Przypomniała sobie, że na Nowym Świecie pod 25 jest przechodnia brama, stamtąd może przedostać się na Chmielną. Powiedziała mu więc, iż lekarz mieszka na tej ulicy pod tym a tym numerem. Odprowadził ją do bramy i powiedział:

— No, to ja sobie jeszcze na panią tu zaczekam.

Mamy ze sobą wiele do pomówienia. Jak dawno pani wyszła za mąż?

— Dobrze, na wszystko panu zaraz odpowiem, chciałabym także z panem pomówić. Niech pan tu zaczeka...

— Czy to długo potrwa?

— Nie, chwileczkę, tylko zamówię lekarza...

Szybko weszła na podwórze, ale skierowała się w bok i obejrzała się, czy jej nie śledzi.

Odetchnęła z ulgą: widocznie ma do niej zaufanie.

Po chwili była już na Chmielnej. Wsiadła do doróżki i kazała wieźć się na ulicę Pożwałe.

Gdy weszła do mieszkania, gdzie odbyć się miało zebranie, uczynili jej towarzysze wymówkę: miała przecież przyjść o godzinie pierwszej, a już minęła trzecia.

— Nie moja to wina, towarzysze — odrzekła. — Spotkałam na ulicy człowieka, który poznał mnie i mógł mnie oddać w ręce policji. Z trudem wydarłam mu się z rąk... Oszukałam go, kazałam czekać i sama wskoczyłam do doróżki...

Opowiedziała towarzyszcem o przygodzie z Krzyńskim, jak to kiedyś z jego kochanką uciekała z więzienia, a jak po tym zakochał się w niej samej.

Jadzia załatwiła już w Warszawie prawie wszystkie sprawy i miała wracać do Krakowa.

Ale znowu przedzierać się przez front nie miało sensu.

Słychać już było w Warszawie dokładnie odgłosy kanonady: Niemcy zbliżali się szybko do stolicy.

Teraz będzie mogła swobodnie wrócić do swego Krakowa, bez narażania niepotrzebnie życia.

Niespokojna była ta ostatnia noc, przed wkroczeniem wojsk niemieckich do miasta.

Niebo pływało łuną pożarów. Podpalono szereg gmachów rządowych. Zarówno dworzec petersburski, jak kowieński zostały podpalone.

Co chwila w nocy słychać było odgłosy jakichś strzałów, jakichś wybuchów, które napędzały powie-rze trwogą.

Od szóstej nad ranem miasto zadrżało: rozległy się dwa silne wybuchy. Wydawało się, jak gdyby całe miasto zerwało się nagle.

To Moskale przed wyjściem z miasta wysadzili w powiecie most Kierbedzia i trzeci most.

O siódmej z rana wkroczyli do miasta pierwsze wojskowe patrole niemieckie.

Jadzia przeczekwała kilka dni, aż przywrócono normalną komunikację kolejową. Po tym udała się do Krakowa.

Tu wsiąpiła do Czerwonego Krzyża, by wyszerować z Legionami na front.

Za murami klasztoru

Już dwa lata przebywała Tania za murami klasztoru, za miasłem Onioł.

Jak wiemy, gdy Iwanow natrafił na jej ślad i aresztował ją, odwiózł ją do klasztoru. Tam przebyła straszne dnie i noce. (Dalszy ciąg jutro).

Tajemnice szpiegostwa

W sidłach szantażu

Sensacyjna afera pułkownika Redla

Hekaiko został sprowadzony do Austrii i pociągnięty do odpowiedzialności sądowej za szpiegostwo. Pomimo, że rozprawa odbywała się przy drzwiach zamkniętych, sala sądowa była po brzegi wypełniona wyższymi urzędnikami państwowymi i wojskowymi.

28.

Wreszcie pod silną eskortą policyjną wprowadzono na salę oskarżonego Hekaikę. Przewodniczący sądu odebrał od niego personalia, odczytał akt oskarżenia i zapytał Hekaikę, czy przyznaje się do winy.

— Tak, przyznaję się — odparł spokojnym głosem Hekaiko, — że zdefraudowałem pieniądze, że sprzedałem kilka wojskowych dokumentów obcemu mocarstwu, ale nie wykradłem planu mobilizacyjnego i nie sprzedałem go Rosjanom. Jest to oszczerstwo! Nigdy nawet nie widziałem tego planu mobilizacyjnego.

— Mamy jednak przeciwko panu dowody — wtrącił przewodniczący. — A więc nie przyznaje się pan do winy?

— Przyznaję się do wszystkich innych zarzucanych mi czynów. O planie mobilizacyjnym nie mam jednak najmniejszego pojęcia.

Redl, główny świadek oskarżenia, siedział na przedniej ławie i z ironicznym uśmiechem spoglądał na Hekaikę.

— Gdzie Hekaiko oświadczył stanowczo, że nigdy nie widział planu mobilizacyjnego, Redl nerwowo zerwał się z miejsca. Ale przewodniczący uspokoił go, wyjaśniając, że szef austriackiego wywiadu, jako główny świadek oskarżenia, wkrótce będzie zeznawał.

— Czy w tej akcji jeszcze ktoś współpracował z panem? — zapytał przewodniczący.

— Nie, — odpowiedział Hekaiko.

Redl znów ironicznie się uśmiechnął. Wreszcie przewodniczący udzielił mu głosu.

Redl podszedł do stołu sędziowskiego i oświadczył:

— Oskarżony przypuszcza, że uda mu się obalić główny punkt oskarżenia. Przyznał się do drobnych przewinień, aby móc się wyprzeć największego przestępstwa.

— Pan wybaczy, panie pułkowniku, — przerwał mu przewodniczący, — ale nie występuje pan w roli prokuratora. Przypominam, że ma pan składać zeznania jako świadek. Proszę nam powiedzieć, co pan wie o działalności oskarżonego?

Redl poczuł się zbitym z tropu. Zagryzł wargi, zarumienił się lekko i oświadczył:

— A więc mam mówić tylko o przestępczej działalności oskarżonego? Dobrze... Więc... oskarżony bawił w styczniu w Wiedniu. Odwiedził sztab generalny. Pytał się o majora Leipziguera, który posiada klucze do ogniotrwałej kasy, gdzie był przechowywany plan mobilizacyjny. Oskarżony przez kilka dni z rzędu przychodził do sztabu generalnego. Są świadkowie, którzy go tam widzieli...

— O tym będą zeznawali inni świadkowie — przerwał mu przewodniczący. — Nam chodzi o konkretne dowody, które by świadczyły o winie oskarżonego.

Redl otarł pot z czoła. Był czerwony ze zdenerwowania.

— Postaram się mówić konkretnie. Proszę, oto fotografia Hekaikę, zrobiona w chwili gdy opuszczał sztab generalny, trzymając w ręku jakąś paczkę. Zdjęcie to zrobili moi ludzie. Niech Wysoki Sąd przypatrzy się wystraszonej minie tego człowieka. A co najważniejsze, oto list, który otrzymałem od moich ludzi z Warszawy. Piszą mi: „Udało się nam ustalić, że plan mobilizacyjny sprzedał Rosjanom niejaki Karol Weber. Jest to na pewno przybrane nazwisko. Należy przeto ustalić, kim jest ten Karol Weber”. Wysoki Sąd wie nie gorzej ode mnie, kim jest ten Karol Weber i kto ukrywa się pod tym nazwiskiem.

— To kłamstwo, kłamstwo! — krzyknął Hekaiko.

Przewodniczący przywołał go do porządku.

I pułkownik Redl mówił dalej, ale nie z tym zapalem, z jakim mówił podczas innych procesów

szpiegowskich. Zdawał sobie bowiem sprawę z tego, że jego zeznania nie wywierają żadnego wrażenia na sędziach. Z twarzy ich wyraźnie czytał rozczarowanie. Również i prokurator uśmiechał się powątpiewająco: „I to mają być konkretne dowody przemawiające przeciwko oskarżonemu? To ma być główna podstawa oskarżenia?” — zdawał się mówić jego uśmiech.

Obronca Hekaikę triumfował. Wziął Redla w krzyżowy ogień pytań.

— Panie pułkowniku, — zapytał — gdyby pan nie otrzymał od swoich ludzi tego listu, czy pan by również oskarżał Hekaikę o kradzież planu mobilizacyjnego?

— Tak — odpowiedział Redl stanowczo.

— Na jakiej zasadzie?

Na zasadzie fotografii i przyznania się oskarżonego do tego, że sprzedał Rosjanom plany fortifikacji lwowskich. Przecież sam przyznał się do tego, że jest szpiegiem.

— To, że jest szpiegiem, nie dowodzi jeszcze, że ma jakiś związek z kradzieżą planu mobilizacyjnego — stwierdził adwokat.

— Według mego głębokiego przekonania związek ten jest aż nadto wyraźny.

— Oskarżony Hekaiko — zapytał przewodniczący — co robił pan w styczniu w Wiedniu?

— Kupowałem suknie dla mojej ukochanej.

— Czy przyjechał pan w towarzystwie swej przyjaciółki?

— Tak.

— A co robił pan w sztabie generalnym?

— W ogóle nie byłem w szta-

bie generalnym, — odpowiedział Hekaiko.

— A ta fotografia? — zapytał przewodniczący, obrzucając badawczym spojrzeniem Hekaikę i porównując twarz oskarżonego ze zdjęciem.

— Z fotografią tą nie mam nic wspólnego. Nigdy nie byłem w sztabie generalnym.

— Czy to pańskie zdjęcie? — zapytał przewodniczący, podając Hekaikę fotografię za pośrednictwem sekretarza.

Hekaiko przyjrzał się fotografii, potrząsnął ramionami i rzekł spokojnie:

— Tak, to ja. Mimo to oświadczam, że nigdy nie byłem w sztabie generalnym. Pragnę zwrócić uwagę Wysokiego Sądu na jeden szczegół: na zdjęciu nie widać nic prócz schodów i części frontonu. Możliwe, że znajdowałem się przed jakimś gmachem, który ma podobne schody i podobny fronton. Fotografia ta jeszcze nie dowodzi, że wychodziłem ze sztabu generalnego. Mogłem wychodzić z innego gmachu, który jest podobny do gmachu sztabu generalnego.

— No ustalimy to jeszcze — rzekł przewodniczący, a zwracając się do Redla, zapytał: — Czy jest pan pewny, panie pułkowniku, że zdjęcie było dokonane w chwili gdy oskarżony opuszczał sztab generalny?

— Ale zanim Redl zdążył coś odpowiedzieć, podniósł się obrońca Hekaikę i oświadczył:

— Wysoki Sądzie, przed chwilą ustaliłem, że fotografia ta jest sfalszowana!

Dalszy ciąg jutro

Kalendarz dnia

SOBOTA

26

MARZEC

Teodora b. m., Te-
kli.
Słowiański: Wieczy
sława.
Słońca wsch. 5,27,
zach. 17,58
Księżyc wsch. 2,47
zach. 12,11.

KRONIKA HISTORYCZNA:

1500 Zygmunt III odstępuje Polsce E-
stonię.

1799 Legiony polskie pod Weroną i
Legnano.

1827 Zmarł wielki muzyk van Beetho-
ven.

1881 Księstwo Rumunii ogłasza się
królestwem.

PRZYSŁOWIA LUDOWE:

Gdy po Zwiastowaniu rusza się pszczo-
ła,

Mokra wiosnę przywoła.

CIEKAWY WIADOMOŚCI:

Szkło wynaleźli starożytni Fenicia-
nie.

RADY PRAKTYCZNE:

Higieną: Nie jedz wieczny bezpo-
średnio przed spaniem. Nie pij na noc
wody.

Poradnia życiowa Rolf Nelsona

Strapiiony Grzegorz. Zawód urzęd-
nika nie odpowiada Pańskiej naturze.
Złe się Pan będzie czuł. Nie zado-
wolni się Pan skromną pensją i wy-
kolei się. Wyczuwam, że wolny za-
wód przyniesie Panu szczęście i zado-
wolenie. Na loterii wygra Pan znaczną
sumę. Umożliwi to Panu urzeczywist-
nienie Swoich pragnień. Pociąg do al-
koholu musi Pan opanować, szybko
się bowiem Pan upija i traci przy-
tomność, co też, grozi Panu zgubą.

Halszka 850. O zżowie męża pro-
szę się nie obawiać, nie jest to nic
niebezpiecznego. Otrzyma Pani nie-
spodziewanie spadek i tym samym
sytuacja materialna się polepszy.
Mąż będzie czynił starania celem
otrzymania lepszej posady. Pozosta-
nie jednak na obecnej. Nie ma Pani
szans do wygrania na loterii.

Mała Alinka. Pani wygląd i zach-
owanie przypomina raczej chłopcę.
Uspokojenie, chęć przyciągnięcia,
nieustraszenie, oto cechy Pani charak-
teru. Zawód pilotki odpowiadałby
Pani. Jest Pani typem, który posiada
w sobie dużo męskości. Odpowiadać
Pani będą młodzi ludzie, delikatni,
lekliwi, słabi fizycznie i uczuciowi.
Otrzyma Pani rower i odbędzie na
nim podróż dookoła świata. Będzie
Pani szukała wiecznie nowych przy-
god i nie będzie zdolna usiedzieć w
jednym mieście.

Smutna Halinka. Narzeczony Pani
wyzdrowieje. Nie powinna Pani jego
i siebie denerwować. Jest Pani zawsze
taka zrozpaczona, że choremu
zdaje się, że lada chwila nastąpi
śmierć. Stanowczo być przynajmniej
w obecności narzeczonego weselszą,
dodać mu otuchy, to wiele znaczy dla
chorego. Za trzy tygodnie będzie za-
pełnie zdrow i będzie mógł zabrać
się do pracy.

Na małej wokandzie...

Prosto od krowy

czyli: „Pożywne i smaczne“

(A. E.) — Świeże te jajka?

— Świeżutkie, proszę pana —
odparła właścicielka sklepu spo-
żywczego, pani Wińska. — Pro-
sto od krowy.

— Więc mogę je wziąć na pa-
ni odpowiedzialność?

— Ależ naturalnie! Zapew-
niam pana, że świeże.

Pan Wacław Muszka wziął
torbę z jajami, zapłacił i po-
szedł.

Po godzinie, jednak wrócił w
towarzystwie swego brata, Mi-
chała, trzymając w ręku napo-
częte jajko.

— To mają być świeże jaja-
ka? — krzyknął pan Wacław. —
Przecież śmierdzą, jak jasna
cholera Zuracaj pani torbę

— Jeszcze czego! Czy to mo-
ja wina, że śmierdzą? Przecież
w domu nie siedzę.

— Kupcowa powinna być pro-
bant w takich sprawach!

— A pewnie, że jestem pro-
bant!

— No to dlaczego śmierdzą?

— Które śmierdzą? To, co
pan w ręku trzyma? Dai no pan
te jajko, powącham. Wcale nie

śmierdzi.

— Nie śmierdzi, powiadasz
pani?

— Nie!

— No to zjedz pani to jajko!

— Jeść nie będę, bo akurat-
nie nie mam apetytu.

— Jajko nie jedzenie, zaw-
sze się zmieści. Zjedz no pani,
jeżeli takie świeże.

— A właśnie, że nie zjem!

— Ano, zobaczymy. Trzymaj
ją, Michał! — krzyknął pan
Wacław i wyciągnął z kieszeni
łyżeczkę.

Daremnie pani Wińska stara-
ła się umknąć z rąk swych
oprawców. Pan Wacław trzy-
mał ją mocno za rękę, a tym-
czasem jego braciszek pakował
kupcowej łyżeczką śmierdzące
jajko do ust.

Następnie pan Wacław wy-
ciągnął drugie jajko z kieszeni
i nie wiadomo, jakby się skoń-
czyło to sztuczne odżywianie,
gdyby nie policjant, który, zwa-
biony krzykami pani Wińskiej,
przyaresztował obu braci.

Sęd skazał oskarżonych na ty-
dzień aresztu z zawieszeniem.

12 godzin pracy na dobę za 45 zł miesięcznie

Ciennie życia ekspedientek sklepowych

złajaną ekspedientką, p. Mary-
siał Florczyk.

Rozmowa nasza toczyła się,
oczywiście, półszepem, tak, by
nie słyszał właściciel sklepu.

— Często trafiają się tacy ka-
pryśni klienci?

— O, bardzo często! Gorsze
jeszcze są kobiety, które naj-
częściej wstępują do sklepów
bez zamiaru poczynienia jakich
kolwiek zakupów, lecz dla te-
go po prostu, że nie mają w da-
nej chwili nic lepszego do zro-
bienia... Po ołym wszystko sku-
pia się na nas: Chamki, niedo-
łęgi, słamazary! — krzyczą
pryncypałowie i wydalają nas
z pracy po kilku dniach bez
żadnego odszkodowania. Cza-

sem nawet i pensji nie wypła-
cają, bo — mówią — stracili na
nas. A jak tu, proszę pana,
sprawnie pracować, kiedy się
jeszcze nie zaznajomiło z pół-
kami sklepu i leżącym na nich
towarem?

— Jaką pani ma gażę?

— Zarabiam 45 zł na miesiąc
a pracuję od 7-ej rano do 9-ej
wieczorem, z 2-godzinną przer-
wą na obiad, czyli przez 12 go-
dzin na dobę.

— No, to rzeczywiście ponad
siły i dozwoloną normę! Ale
sprawa ta powinna teraz ulec
zmianie na lepsze, bowiem orga-
nizacje kupieckie — w wyniku
zabiegów związków pracow-
ników handlowych i biurowych —

obiecały ostatnio ograniczyć
pracę ekspedientów do usławo-
wych 48 godzin na tydzień. Ma-
to być zrealizowane w ten spo-
sób, że pracę w sklepach będą
rozpoczynali pracownicy 2 dni
w tygodniu dopiero od godziny
2 po południu.

— Eee, ja nie wierzę, ażeby
kupcy doirzymali słowa; a na
opór ze strony pracowników
także liczyć nie można.

— Dlaczego?

— Bo ilość pracowników skle-
powych przewyższa kilkakrot-
nie ilość posad w sklepach.
Ci, co mają jakieś takie zajęcie,
drżą, by go nie utracili, więc nie
będą śmieli narażać się praco-
dawcom...

używajcie
mydła

SHIRLEY
Gilot
PARIS

zawiera ono
olejki oliwkowe
które udelikat-
niają cerę.

Shirley Temple

gwiazda 20th. Century Fox

Nózki i jedwabne pończoszki uratowały życie skazańcowi

Wskutek przyrzeczenia, dane-
go kapitanowi statku, Ameryka-
nin John Livingstone dopiero te-
raz po 15 latach opublikował
fantastyczny epizod ucieczki z
Hawanny, stolicy Kuby.

W owym czasie wrzała na
Kubie wojna domowa. Living-
stone brał udział w walkach
po stronie rewolucjonistów. Pe-
wnego dnia jego towarzysze po-
zostawili go na pastwę losu i
Amerykanin został uwieczony i
umieszczony w lochu starego
zamku hawajskiego.

W celi jego jedynymi towa-
rzyszami byli szczury. Ciemno-
ści, złe odżywianie się i stęchłe
powietrze tak wyczerpały A-
merykanina, że w krótkim cza-
sie upodobał się do szkieletu.
Z tego też względu odcichnął z
ulgi, gdy pewnego dnia do je-
go celi wszedł oddział żołnie-
rzy, uzbrojonych w karabiny.

Livingstone przypuszczał, że
zostanie wypuszczony na wol-
ność. Czekając jednak przy-
kła niespodzianka. Oświadczo-
no mu, że następnego dnia
wraz z trzema Kubańczykami
zostanie rozstrzelany. Po tym
oświadczeniu wyprowadzono
go z celi i prowadzono koryta-
rzami zamku do gmachu sądu.

W pobliżu wejścia do zam-
ku oddział żołnierzy, eskortują-
cych Livingstone'a, natknął się
na grupę młodych Ameryka-
nek, które w towarzystwie ko-
mandanta odwiedziły zamek.
Dziewczęta nosiły bardzo krót-
kie suknie i jedwabne pończo-
chy, których wówczas nie zna-
no na Kubie.

Żołnierze, eskortujący Li-
vingstone'a z zachwytem spo-
glądali na nogi Amerykanek i
na jedwabne pończochy, a przy-
tym tak żywo wypowiadali swe
poglądy na ten temat, że zupeł-
nie zapomnieli o skazańcu. Li-
vingstone wykorzystał to. Nie-
znacznie cofnął się o kilka kro-
ków, a widząc, że żołnierze te-
go nie spostrzegli, cofnął się o
jeszcze kilka kroków i dołarł
do korytarza, prowadzącego do
poczekalni. Stąd wyskoczył ok-
nem, a następnie przeskoczył
przez wysoki mur i znalazł się
na ulicy. Amerykanin pobiegł
do portu. Pierwszym statkiem
amerykańskim, jaki ujrzał, był
„Sea Train”. Nie namyślając się
długo, wbiegł na pokład, wpadł
do kajuty kapłana i oświadczył,
że przysłał go amerykański
konsul, który życzy sobie,
aby opuścił Kubę na statku
„Sea Train” i że zaraz przysła
niezbędne papiery.

Kapitan zgodził się wziąć go
ze sobą. Gdy jednak minęła
godzina, a papiery z konsula u-
nie nadeszły i statek szykował
się już do opuszczenia portu,

Livingstone opowiedział kapita-
nowi swoje przygody i ten po-
stanowił go ukryć na statku.
pod warunkiem, że Amerykanin
w ciągu 15 lat nie pisnie o tym
słowa, ponieważ kapitanowi z
za tego rodzaju sprawę groziła
poważna kara. I podczas gdy
policja energicznie poszukiwała
zbiega w mieście, ten spokoj-
nie płynął do Ameryki.

Livingstone dotrzymał słowa
i dopiero obecnie opina dowie-
działa się, że Livingstone za-
wdzięcza swe życie jedwabnym
pończochom.

PROSZKI
KOGUTEK
ZASTOSOWANIE:
GRYPA, PRZEZIEBIENIE
BOLE GŁOWY, ZĘBOWIT
ZADAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW Z FABRYKI „KOGUTEN”
WYRZĄCIE JAKIE PROSZKI WAM DAJĄ
BOLE SA JUŻ NAŚLADOWNICTWA
ZADAJĄC PROSZKÓW „MIGRENO-NERVOŚIN”
TYLKO W NOWYM OPAKOWANIU
TOREBKACH HIGIENICZNYCH.

Dar wielkanocny dla dzieci

W dniach 2 i 3 kwietnia na
ulicach Warszawy i wszystkich
miast polskich pojawia się znów
liczni kwesterze, którzy zbierać
będą ofiary na „Wielkanocny
dar dla dzieci bezrobotnych”.
Naczelny Komitet Pomocy Zi-
mowej rozesał już w teren od-
powiednią ilość znaczków w ko-
lorze złotym i srebrnym.

Należy wierzyć, że nikt nie
poskąpi ofiar na ten szczytny
cel, boć przecież, jak powie-
dzieć Wódz Naczelny, Marsza-
łek Śmigły-Rydz: „Zdrowe, sil-
ne i dobrze wychowane dzie-
ci — to przyszła siła obronna
Państwa”.

Niestety, setki tysięcy dzieci
polskich, dzieci rodzin bezro-
botnych, chodzą głodne, obszar-
pane i bose. Nie możemy dopu-
ścić, aby to pokolenie skarłało
w złych warunkach bytu i nie
było zdolne do udźwignięcia ka-
rabinu.

Całe społeczeństwo musi się
zjednoczyć w tym wspólnym
wysiłku i złożyć do puszek kwe-
starzy swój grosz. Zapewni on
dalsze dożywianie dzieci w
szkołach i przedszkolach, zape-
wni im odzież, zapewni przede
wszystkim zdrowie.

Nie wątpimy, że nikt się nie
uchyli od obowiązku przyścisła-
cia z pomocą tej biednej młodzi-
ży, która przecież nie jest w n-
czym winna, że wychowuje się
i bytuje w złych warunkach.

Na reprodukowanym przez nas zdjęciu widzimy jeden z frag-
mentów wojny morską między flotą japońską a chińską. Chiń-
ska kanonierka, trafiona celny i strzałami japońskich mary-
narzy, tonie

Samobójczy skok z wiaduktu

Desperat padł trupem na miejscu wskutek zmiżdżenia czaszki

Wczoraj w południe liczni przechodnie na wiadukcie mostu Kierbedzia na Nowym Zjeździe w Warszawie byli świadkami samobójstwa młodego mężczyzny.

Nowym Zjazdem w kierunku mostu Kierbedzia szedł jakiś mężczyzna, który w pewnej chwili przeszedł barierę i zamierzał skoczyć w dół. Jeden z przechodniów chwycił go za rękę, lecz nie mogąc zatrzymać wyrwywającego się mężczyzny puścił go. Desperat runął na bruk ulicy Mariensztadt przed domem nr. 31. Kilka kobiet, które były świadkami tragicznej sceny, dostało spazmów.

Mężczyźni, leżącemu w kałuży krwi, natychmiast pospieszono z ratunkiem. Zawiadomiono policję oraz Pogotowie Ratunkowe. Przybyły lekarz stwierdził zgon wskutek pęknięcia podstawy czaszki i wypłynięcia mózgu.

Ze znalezionych przy denacie dokumentów ustalono, że jest to Leon Marciniak, lat 30, robotnik, zam. przy ul. Górczewskiej nr. 73.

Marciniak od dłuższego czasu pozostawał bez pracy. Zamieszkiwał on w jednopokojowym mieszkaniu wraz z matką, która pracuje w charakterze służącej na ul. Chłodnej, oraz dwiema siostrami, pracownicami jednej z fabryk na ul. Leszno. Marciniak często upijał się i wówczas urządzał awantury. Wybiłszy szyby w mieszkaniu matki i demolował urządzenie. Mian on narzeczoną, zam. przy ul. Czerniakowskiej, z którą dość często się widywał.

Przed miesiącem Marciniak korzystając z nieobecności domowników postanowił popełnić samobójstwo. Zamknął drzwi na klucz, napalił w piecu, a na

stopnie rozebrał się i położył do łóżka. Nad wieczorem gdy matka powróciła z pracy, nie mogąc dostać się do mieszkania, zajrzała przez okno na parterze. Widząc syna leżącego nawznak z rozciągniętymi rękami, zorientowała się, że sta-

ło się coś złego i zaalarmowała sąsiadów. Wyważono drzwi, a następnie wezwano Pogotowie Ratunkowe. Lekarz przewiózł Marciniaka do szp. na Czyste, gdzie zdołano go utrzymać przy życiu.

Dziś rano gdy wszyscy uda-

li się do pracy, Marciniak około godz. 11-ej zamknął drzwi, schował klucz do kieszeni i wyszedł na miasto.

Zwłoki zabezpieczono na miejscu. Policja prowadzi dochodzenie celem ustalenia przyczyny samobójstwa.

Nieuczciwy szofer

Józef Kozielski (Warszawa, Leszno 29) przyjął na posadę szofera, Józefa Zakrzewskiego (Nowy Wawrzyszew). Pierwszego już dnia Zakrzewski wyjechał powierzając sobie taksówką na miasto, przywłaszczając za inkasowane od pasażerów 50 złotych, porzucił taksówkę pod Makowem i zbiegł w niewiadomym kierunku.

Zawiadomiona policja wszczęła energiczne dochodzenie i poszukuje nieuczciwego kierowcy.

Brat kaucje za fikcyjne posady

Za zbiegłym „mecenase” rozesłano listy gończe

Niejaki Robert Skrzypiec wynajął przy ul. Podchorążych w Warszawie lokal na biuro porad prawnych, sam jednak nie zameldował się we wspomnianym domu.

Po prowizorycznym urządzeniu biura, Skrzypiec ogłosił, że poszukuje sekretarki, maszynistki i woźnego. Do biura zaczęli napływać kandydaci i kandydatki na posady.

Skrzypiec, który kazał się tytułować „panem mecenasem” sprawdzał świadectwa zgłaszających się osób, pytał o referencje, wreszcie oświadczył, że wymaga złożenia kaucji w wysokości od 300 do 500 złotych.

Ponieważ rzekomy prawnik ustalał przy tym dla zainteresowanych bardzo dobrą płacę, więc wielu bezrobotnych skwapliwie składało kaucje, by objąć tak korzystną posadę.

„Pan mecenas” wyłudziwszy od swej ofiary pieniądze, kazał zwykle zgłosić się jej do pracy najbliższego pierwszego.

Jedną z kandydatek na sekretarkę, Róża Florian (Twarda 28), od której „mecnas” zarządał 500 złotych kaucji, nie posiadając tak znacznej kwoty, poprosiła o kilka dni zwłoki, na co przyszył chlebodawca zgodził się. Po 2-ech dniach Skrzypiec zjawił się na ul. Leszno 15, gdzie pracowała Florianówna, i oświadczył, że o ile nie otrzyma pieniędzy, będzie musiał przyjąć drugą pracownicę. Florianówna wręczyła mu na razie 100 złotych, obiecując resztę wpłacić w ciągu tygodnia.

Skrzypiec zjawił się jednak już na drugi dzień i ponowił żądanie natychmiastowego wypłacenia kaucji. Takie natrączywe domaganie się pieniędzy wyda-

ło się Florianównie podejrzane. Na wszelki wypadek skomunikowała się z policją, gdzie dowiedziała się z przerażeniem, że Skrzypiec jest notowanym o szusłem. Natychmiast udała się

do biura porad prawnych policji, oszust zwrócił jednak pismo nosem, i zbiegł w niewiadomym kierunku.

Obecnie do policji zgłaszają się poszkodowani. Istnieją po-

szlaki, że oszust już od dłuższego czasu uprawia swój proceder na terenie wielk.

Za Skrzypiecem rozesłano listy gończe.

„Latające twierdze” amerykańskie

Eskadra bombowców przeleciała 8400 km., pokonywając wyjątkowo złe warunki atmosferyczne

Niedawno 6 największych bombowców świata, „latające twierdze” Ameryki, dokonały niezwykłego wyczynu: przeleciały one trasą 17.000 kilometrów z Miami do Buenos Aires i z powrotem w ciągu 56 godzin.

Samoloty te zostały niedawno zbudowane i ich sposób konstruowania jest otoczony gęstą mgłą tajemnicy. Tylko kilku członków sztabu generalnego wie jak i gdzie się je produkuje. Każda część tych potężnych samolotów jest konstruowana w innym miejscu i w innym miejscu jest montowany bombowiec. Powszechnie przypuszczają, że samoloty te są typu „Boeing 17” i posiadają 4 motory Wright Cyclone o sile 1000 koni parowych każdy. Budowa każdego z tych aparatów kosztuje „drobno” bo tylko ćwierć miliona dolarów.

Tych 6 bombowców zostało zbudowanych w rekordowo krótkim czasie, następne trzy są na wykończeniu, a już przystąpiono do budowy dalszych czterech. Budowa tych samolotów, to tylko pierwszy etap na drodze do rozbudowy amerykańskiej floty powietrznej. Rząd amerykański w swych planach zbrojeniowych idzie bowiem o wiele dalej. Zamierza wybudować w najbliższym czasie 614 samolotów dla floty morskiej i 750 dla armii.

Zalógę pierwszych 6 „latających twierdz” stanowi elita lotników amerykańskich. Dowódcą eskadry jest 29 letni oficer kapitan Robert Odds. Przed odlotem eskadry z Miami kapitan Odds został wezwany do prezydenta Roosevelta. Następnie rozpoczęła się najbardziej fantastyczna przygoda — największy wyczyn, jaki kiedykolwiek został dokonany przez eskadrę bombowców. W 28 godzin po starcie przyleciało do celu, przebywając przestrzeń 8400 kilometrów. Droga nie była łatwa, prowadziła ona bowiem przez niebezpiecznie, wysokie góry Ameryki Południowej.

Poza tym i warunki atmosferyczne były wyjątkowo złe. Dwa razy aparaty musiały się wzbijać na wysokość 7000 metrów. Lądowanie w Buenos Aires przeobraziło się niemal w niesamowite przeżycie, dla tysiącznych tłumów, które czekały na przybycie „latających twierdz”.

Niebo pokryte czarnymi chmurami, było od czasu do czasu przecinane błyskawicami. Dął gwałtowny wicher. Nagle o ściśle oznaczonej godzinie dał się słyszeć warkot potężnych motorów i na firmamencie ukazały się niczym jak meteory, potężne bombowce pędzące z szybkością 400 kilometrów na godzinę.

Rzeczoznawcy stwierdzają, że na wypadek wojny działanie tych bombowców będzie straszne w skutkach. Ładunek bomb, jakie może wziąć na pokład 13 „latających twierdz”, którymi w najbliższej przyszłości będzie rozporządzała Ameryka, potrafi w ciągu jednego nalotu przeobrazić w stos gruzu

miasto średniej wielkości. Szybkość 400 kilometrów na godzinę, jaką potrafią rozwijać te potężne bombowce, uniemożliwia korzystanie z dział przeciwlotniczych.

„Latające twierdze” Ameryki nie są jeszcze „ostatnim krzykiem” mody w dziedzinie samolotów wojennych. Anglia buduje obecnie nową serię bezszałestnych bombowców, a chyba wkrótce jakieś inne mocarstwo przystąpi do budowy innych, jeszcze bardziej ulepszonych bombowców, albowiem technika zbrojeniowa już obecnie przekroczyła granice, które jeszcze przed kilkoma miesiącami były uważane za niemożliwe do przekroczenia.

Min. Poniatowski w Bukareszcie

Dziś rusza w dalszą drogę do Egiptu

BUKARESZT. Wczoraj po południu samolotem Polskich Linii Lotniczych „LOT” przybył do Bukaresztu minister Rolnictwa p. Juliusz Poniatowski.

Min. Poniatowski rusza dziś rano w dalszą drogę na wypoczynek do Egiptu. W Bukaresz-

cie zatrzymał się w charakterze całkowicie prywatnym.

W godzinach popołudniowych min. Poniatowski odwiedził wzorową farmę w miejscowości Baneasa, położonej na granicy wielkiego Bukaresztu.

Serdeczne powitanie wojsk Rzeszy

urządzili wieśniacy i wojska węgierskie

Jak wiadomo, w pierwszym dniu maszerowania wojsk niemieckich do Austrii przybyła jedna kompania niemieckiego 98 pułku piechoty na przełęcz brenerską, gdzie do dowódcy wojsk włoskich przemówił pułkownik niemiecki, następnie, po oddaniu wzajemnych honorów i odpowiedzi dowódcy włoskiego, kompania niemiecka odjechała do Innsbrucka.

Natomiast spotkanie wojsk niemieckich z węgierskimi odbyło się w odmienny sposób, jakkolwiek oficjalny komunikat nie wspomina o tych

szczegółach. Spotkanie trwało około półtorej godziny.

Na przywitanie wojsk przybyli okoliczni mieszkańcy wsi. Po przemówieniach odbyły się defilady szwadronów niemieckich przed pułkownikiem węgierskim.

Defilady odbyły się na terytorium dawnej Austrii. Po defiladzie pułkownik niemiecki zaprosił oficerów węgierskich na śniadanie, które odbyło się wśród serdecznego nastroju i żywej wymiany dowodów braterstwa broni.

Komunikacja pocztowa z Litwą

uruchomiona zostanie w najbliższych dniach

Szereg osób zgłasza się na pocztę w sprawie przesłania listów na Litwę. Na razie korespondencja odbywa się drogą okólną. W najbliższych dniach spodziewać należy się pierwszych transportów bezpośrednich pomiędzy Polską a Litwą. Ogromne zainteresowanie pa-

nuje wśród filatelistów. Poczta otrzymała większą ilość zgłoszeń z zagranicy, opłaconych w funtach i dolarach z prośbą o ofrankowanie listów znaczkami i ostemplowanie w dniu rozpoczęcia komunikacji pocztowej polsko-litewskiej. Poczta wskazuje te zgłoszenia załatwi.

Samobójstwo ucznia

Na placu koło stacji kolejowej w Wawrze, wystrzelałem z rewolweru w serce pozbawił się życia 16-letni Ryszard Stefan Szczepek, (Wawer), uczeń II klasy Gimnazjum Zgromadzenia Kupców m. st. Warszawy.

Przy denacie znaleziono rewolwer kalibru 6,35, oraz kartkę następującej treści: „Zabiłem się sam, Stefan Szczepek. Żł. 1 gr. 10 wydałem na wódkę”.

Mężczyzna pod pociąg

Głuchoniemy żebrak zmasakrowany kołami wagonów

Wczoraj około godz. 8-ej rano między Modlinem a Zegrzem dostał się pod przejeżdżający pociąg jakiś mężczyzna, w wieku lat około 22. Natychmiast pociąg zatrzymano i rannego przewieziono na dworzec Gdański, dokąd wezwano lekarza Pogotowia Ratunkow. Lekarz stwierdził rany darte głowy, złamanie lewej nogi, zmiżdżenie lewej stopy i po udzieleniu

pomocy przewiózł go do szp. na Czyste.

Przy nieszczęśliwym żaden z dokumentów nie znalazł. Jak się okazało jest to głuchoniemy żebrak, który prawdopodobnie nie słyszał sygnału maszynisty, ani turkotu zbliżającego się pociągu i wskutek tego dostał się pod koła.

Powiadomiona policja prowadzi dochodzenie.

Wielka afera przemytnicza

ujawniona na terenie Łodzi

Na terenie Łodzi i Pabianic dokonano rewizji w poszukiwaniu tkanin jedwabnych i sukna sprowadzonych przez t. zw. „zieloną” granicę, przy czym w ręce władz wpadły b. znaczne ilości towaru pochodzącego z przemytu.

Rewizje prowadzone są w wyniku dochodzenia, w czasie którego władze wpadły na trop wielkiej afery przemytniczej.

Jak stwierdzono, szafka przy mytników posiadała centralny magazyn w Tczewie. Na czele szafki stał 38-letni Wawrzyniec Marciniak z Tczewa. Do szafki należało ogółem 25 osób.

Szafka operowała głównie na terenie Łodzi i okolicy. Przeprowadzono około 100 rewizji domowych. W-g pobieżnych obliczeń, przemytnicy narazili Skarb Państwa na straty ok. 100.000 zł.

Z. KAMINSKA dziewczyna do wszystkiego

niezwykłe dzieje pięknej dziewczyny na wielkomiejskim bruku

Nieprzeciętnej urody dziewczyna, Frania Snopkówna, córka młotornego wiesniaka, poszła do miasta „do obowiązków”. Już w pierwszych miesiącach napotkała nieuczciwego człowieka, który ją haniebnie wyzyskał. Ciężkie, omal nie tragicznie zakończone przeżycia były skutkiem tej nieuczciwości męskiej. Przetrwała je Frania, a synka nieznane nawet z imienia i nazwiska ojca umieściła w zakładzie im. ks. Boduena, sama zaś dostała się na służbę do zamożnego pana Arcińskiego.

W majątku Arcińskiego, w Lidku na Pomorzu, zaczęło się dla Frani odmienne życie. Przestała być „dziewczyną do wszystkiego”, a przebywała stale z panem Arcińskim, który kazał jej czytać sobie pisma i książki.

Gospodyni pani Kaczkowska, żyjąca wiele niechęci do zony pana Arcińskiego, zwróciła Frani uwagę na zainteresowanie pana jej osobą i ośmielała dziewczynę do marzeń o małżeństwie z panem.

W nocy wszystko człowiekowi wydaje się jaśniejsze, możliwe, nawet rzeczy najbarbarzyjsze. Pewnie dlatego, że człowiek jest śenny, że rozsadek nie trzyma myśli na wodzy tak, jak we dnie.

To też i ja, kiedy położyłam się i leżałam z otwartymi oczami w ciemności, myślałam:

— Cóż byłoby w tym niezwykłego, gdybym istotnie została panią Arcińską? Pani Kaczkowska mówiła o jakimś hrabi, który ożenił się z biedną dziewczyną! Pan Arciński nie jest król, który musi się ożenić tak, jak mu każą ministrowie, choćby z najbrzydszą jakąś królową!

Nie myślałam, ile ma lat, Raczej przypomniałam sobie, jak to przyjemnie leciutko dotykał palcami moich włosów i jak delikatnie przyciskał moją głowę do siebie. Policzkiem czułam przez ubranie ciepło jego ciała. Chciało mi się zamknąć oczy i czuć to ciepło jeszcze. Nigdy nikt nie przyciskał tak delikatnie mojej głowy. Wydało mi się to nowe, piękne i przyjemne.

Puściłam wodze fantazji i już napoły w marzeniach, napoły we śnie widziałam siebie w ślubnym welonie i mاریowałałam się, czy wypada mi kłaść ten biały welon, kiedy właściwie nie jestem panną, bo przecież mam Rysia!

— Ale pan Arciński wie o Rysiu — tłumaczyłam sobie i jakbym rozmawiała z panem:

— Co zrobimy z Rysiem,

— Weźmiemy go do siebie, będziemy go chowali, potem pójdzie do szkoły i może zostanie wielkim człowiekiem, albo... — jakbym słyszała głos pana Arcińskiego.

Nie, to mnie w owej chwili niewiele obchodziło, czym zostanie Rysio. Pragnęłam go mieć przy sobie. Czuł znowu te małe łapiny, niezgrabnie poruszające paluszkami koło mojej twarzy czy piersi. Ogarnęła mnie tęsknota za moim synkiem, aż mi się łzy zakręciły w oczach. Ale szybko wróciłam do marzeń.

W tych marzeniach małżeństwo wydawało mi się ustawicznym przebywaniem na tarasie w słońcu przy panu Arcińskim, czytaniem mu pism i książek, przechadzkami po parku, w którym jest tylko lato, lato i lato!

Jak to w marzeniach!

Zasnęłam bardzo późno, ale słońce obudziło mnie wcześnie. Mój pokój był na piętrze, okno miałam na słońce otwarte. Ledwie otworzyłam oczy, zobaczyłam, że nie ma ani śladu wczorajszej niepogody. Niebo było błękitne, a na nim, ponad drzewami, przesuwały się wolno białe niewielkie obłoczki.

Zerwałam się prędko. Było mi na duszy lekko i wesoło, chociaż mi pani Kaczkowska tak nabiła głowę panu Arcińskiemu.

Nie wierzyłam w to, żeby mogła kiedykolwiek tu przyjechać!

— Jesteśmy za lasami, za wodami — myślałam sobie słowami z bajki.

Zbiegłam na dół, dowiedziałam się od pana Mikołaja, że pan już wstał, bo chce użyć pieszej przechadzki i nawet pytał się już o mnie.

Poszłam na taras i czekałam na pana.

Mikołaj zawołał mnie na śniadanie, że pan jest już przy stole.

Kiedy weszłam do jadalni, pełnej też słońca, pan uśmiechał się do mnie.

Stałam właśnie we drzwiach, kiedy zatrzymał mnie ręką.

— Zatrzymaj się tak — powiedział. — Jakież to piękny obrazek: ty w powodzi słońca, na tle zieleni widocznej przez drzwi. Jakież to ładne!

Stałam naturalnie jak kazał i sama przyglądałam się panu Arcińskiemu.

Był bardzo przystojny w owej chwili. Włosy mu się srebrzyły w słońcu, twarz miał zaróżowioną. Wcale nie wyglądał na te swoje 50 lat! Wydał się młody i bardzo przystojny.

— No, siadaj, Franiu, do stołu. Chcę ci dziś zaproponować przechadzkę. Czuję się tak dobiegając mam w sobie tyle zdrowia i siły, że to jeszcze leniwy mi zrobi! Dobrze mi jest, jednym słowem! I to jest

Twoja zasługa, moje kochane dziecko!

Greta kręciła się koło stołu. Zerkając na nią i widziałam, że słania się ukryć jakieś grymasy. Ledwie się w Warszawie pozbyłam obrzydliwej panny Kazi, to tu musiałam znaleźć drugą, taką samą! Co prawda Greta wyglądała zupełnie inaczej tęga, pulchna, biała, trochę piegowała, blondynka, nie była wcale taka ładna jak panna Kazi, ale też miała w oczach coś takiego z Kazi! Może mnie się tylko tak widziało.

Śniadanie nie trwało długo. Zaraz po śniadaniu poszliśmy z panem przez park pałacowy i przez małą furtkę wyszliśmy na pole, potem drogą przez las w stronę miasta i nad jezioro.

Bardzo pięknie jest na świecie w niektórych okolicach. Człowiek tak idzie i patrzy i nie bardzo mu się chce wierzyć, że tak jest naprawdę: i ten wysoki brzeg, i czuby sosen prawie pod nogami, i w dali niebieszczy się szeroko woda i przeglądają się w niej małe białe obłoczki, a potem coraz błękitniej, coraz błękitniej i niebo opiera się o niebieskozieloną ziemię!

Pan Arciński zrazu przyglądał się tylko i z rzadka powiedział parę słów o tym, jak to swobodnie oddycha się w takim powietrzu, jak swobodnie wybiega się wzrokiem w daleki świat aż do bardziej dalekiego nieba.

Wreszcie zatrzymał się:

— Tu sobie siadziemy — powiedział. — Mamy cudowny widok z tego miejsca!

Siedliśmy na miękkiej trawie i patrzyliśmy jeszcze dookoła.

Rozglądając się, skierowałam głowę w stronę pana. Patrzył na mnie. Ale nie był już uśmiechnięty. Myślał o czymś poważnie. Miał taką minę, że jakoś samej mi się powiedziało:

— Pan nie cieszy się już tym, że tu tak ładnie, że taka piękna pogoda, że tak się dobrze tu oddycha?

— Cieszę się — odpowiedział. — Ale jednocześnie myślę, że mam przed sobą tylko krótkie lata tej radości. Mam już swoje życie poza sobą. I przypominam mi się taki wierszyk pewnej poetki:

Słońce stanęło w zenicie
Patrzę na przebytą drogę.
I to ma być moje życie
Patrzeć na to nie mogę!

Zabawny wierszyk, ale i chyba nie bardzo prawdziwy. Człowiek przeżyje tyle lat, po tym spogląda na swoje życie i jest nieraz zdumiony: to tylko było jego życie?... Ale w tym jest i wiele nieprawdy, jak we wszystkim, co człowiek chce sobie zbyt uproszczyć. Były przecież w życiu każdego człowieka chwile, które warto było przeżyć. Szczególnie w moim życiu, życiu mojego pokolenia: wielka wojna, wskrzeszenie Polski. Żyłem w tym, brałem w tym osobiście udział, było to moją najwspanialszą częścią życia, która wynagradzała mi wszystkie niedostatki życia osobistego, wszystkie niedostatki cierpiącego na głód serca. Ale może i dlatego, że żyłem pragnieniem wskrzeszenia Polski, teraz, kiedy już mamy wolność, moje pragnienie urzeczywistniło się i ja stałem się tym bardziej niepotrzebny. Bo już nie umiem obudzić w sobie równie silnych nowych pragnień. Te nowe pragnienia to już rzecz młodszych, nowego pokolenia. Myślimy walczyć o wolność, oni będą budowali. Jesteśmy na emeryturze pragnień.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
**PRZY PRZEZIĘBIENIU
GRYPY; KATARZE**

I chcemy już tylko spokoju, odpoczynku i od własnego zadowolenia w nagrodę za życie, które miało niejedną trud, niejedną niebezpieczną chwilę, ludzie, którzy nie odpoczywają do końca życia, wicznie spragnieni czynów. Ja, niestety, do nich nie należę...

Pan Arciński mówił czasem jak z książki! Można było słuchać i słuchać, bo głos miał przyjemny, niby cichy a wyraźny, a każde słowo wpadało do ucha i do serca.

Słuchałam też uważnie, ale pan Arciński potrząsnął głową i umilkł. Czekałam w milczeniu, aż zacznie mówić na nowo, bo czułam, że jednak jeszcze nie powiedział tego, co chciał. I nie myślałam się.

— Zdawało mi się, że po wojennej zawierusze powrócę do spokojnego domu, znajdę ciepło rodzinne — mówił po chwili. — Nie znalazłem ani spokoju, ani ciepła. Dom był jakby korytarzem, pełnym przechodniów. Znałem naprawdę go gromadkami i gromadami, o których mówiło się tego dnia jako o znanych a niemożliwych ludziach. A poza tym... Właściwie nie powinienem tego mówić, ale czasem człowiekowi dobrze jest wygadać z siebie wszystko, co mu ciąży. I ja tak gadam. Osobą, którą najmniej interesowano się w domu, byłem ja. W rezultacie w kilka miesięcy po zakończeniu wojny z bolszewikami, po paru miesiącach unikania przeze mnie domu, rozeszliśmy się. Zna wyjechała, a ja wkrótce ożeniłem się po raz drugi z osobą, która wydawała mi się uosobieniem słodyczy w szpitalu wojennym. Poznałem ją dwa lata wcześniej w roku 1914, kiedy leżałem ranny. Przypadkowo spotkałem ją po wojnie, kiedy byłem przygnębiony i bardzo samotny. Ale zbyt prędko po ślubie przekonałem się, że ta słodycz nie była prawdziwa. Zamieniła się wnet na gorzkie wymówki, niezadowolenia, żalów, choć wybaczyłem jej kłamstwo niejedno, a wśród nich bolesne dla mężczyzny... Przyznała mi się dopiero po ślubie, że właściwie nie jest panną, że była urzędzona w szpitalu... Może, nie raz jeden...

Być może, że tych ostatnich słów nie powiedział. Może się przesiłszałam, bo w końcu mówił bardzo cicho, a czuby sosen szumiały pod naszymi nogami, niedaleko dzieci walały w drzewo, aż się rozlegało i ptaki rozmaite z najgłośniejszą wilgą urządziły cały koncert.

Zresztą pan Arciński prędko zmienił ton głosu. Spojrzał żywiej, uśmiechnął się.

— O, widzisz! To znak starości takie gadulstwo, nudne, nieopatrzone. Co ciebie to właściwie obchodzi? Jesteś młoda, piękna, zgrabna, całe życie przed tobą!... Mówmy lepiej o tobie!

— Cóż można o mnie mówić? — zdziwiłam się.

— O, wiele, wiele... Czy ty wiesz, Franiu, że bardzo już przywiązałem się do ciebie? I byłoby mi bardzo smutno, gdybyś chciała opuścić mnie?

— Może przyjedzie tu jaśnie pani.

— O kim ty mówisz?! — przerwał ostro.

— O... o... pani Arcińskiej, pana żonie.

— Nie chcę o niej słyszeć! — namarszczył się.

— Nie chcę! Nie chcę wiedzieć, że istnieje. Mam Li-dek, mam ciebie i nie potrzebuję nic więcej.

Przysunął się do mnie i wziął mnie za rękę.

— Powiedz mi, Franiu, czy ty mnie lubisz?

Na to mogłam odpowiedzieć bez wahania:

— Tak, proszę pana.

— Czy sprawiałoby ci przykrość, gdybym cię pocałował?

Zaczerwieniłam się. Przypomniało mi się, co mówiła pani Kaczkowska. Ale właściwie to nie wiedziałam, jak na to mam odpowiedzieć. Nie myślałam o tym, żeby pan Arciński chciał mnie kiedy pocałować! To zabawne nawet, że człowiek o tym nie myślał, a myślał o wyjściu za żonę za niego!

Zaczerwieniona odwróciłam głowę, a wtedy... pan Arciński uniósł się nieco, przytulił moją głowę do piersi. Ale nie pocałował.

I tak siedzieliśmy.

Słyszałam, jak głośno i nierówno bije jego serce.

Trochę mi było gorąco, ale bardzo spokojnie i przyjemnie tak siedzieć, patrzeć na świat pogodny, słuchać śpiewu ptaków.

Pan znowu głaskał mnie po włosach.

— Ileż w tobie czaru, ile wdzięku!... Wraca do mnie młodość, na pewno ostatnia już moja młodość, którą w latach późnych przyniesie może tylko miłość... Tak, zakochałem się w tobie...

Aż drgnęłam, jak to usłyszałam, ale udałam, że chcę się trochę poprawić, i pan Arciński tego nie spostrzegł, mówił więc dalej, tuląc mnie do siebie:

— Zakochałem się w twojej młodości, w twoich oczach niebieskich, w twoich włosach pszenicznych, w twej smukłości...

Przycisnął mnie mocniej i pocałował niespodzianie w usta...

(Dalszy ciąg jutro).

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

W sobotę „w małym domku“
W niedzielę pop. Gałazka rozma-
rynu“.

W niedzielę wiecz. „Romantyczni“

DWA FILMY W BAGATELI

W Bagateli są grane z wielkim po-
wodeniem 2 filmy a to: „Niepoń“ o
raz „Zdrójca“.

Początek seansów o godz. 17-tej i
20-tej.

„TAJEMNICE MSZY ŚW.“

„Tajemnice mszy św.“ to potężne
misterium rozumiejące głęboko i pi-
knie obrzędy katolickiej mszy św.

To potężne misterium zostanie ode-
grane w niedzielę dnia 27 marca o
godz. 4-tej popoł.

Celem uniknięcia ścisła można bi-
lety nabyć wcześniej u protiera w
gmachu przy ul. Skarbowej 2.

W niedzielę wieczorem zostanie o-
degrany wielki dramat Rostworowa
klego „Niepodzianka“.

Bilety w cenie od 54 gr. do 1 zł. do
nabycia w kasie teatru.

REPERTUARIUM KIN:

UCIECHA: „Bohater naszych czasów“

APOLLO: „Ostatnio noc skazańca“

ATLANTIC: „Płomienne serca“

STELLA: „Brutal“ i „Tajemniczy
strzał“

L. O. P. P.: „Zaczęło się w pociągu“

ADRIA: Ubośtwiana

SZTUKA: Płynne złoto

WANDA: „Kobiety nad przepaścią“

Radio

6.15 audycja poranna 11.15 audy-
cja dla szkół 11.57 sygnał czasu
14.45 wiadomości bieżące 15.25 wia-
domości gospodarcze 16.50 pogada-
nka aktualna 18.00 wiadomości spir-
towe 18.55 program na dzień następ-
ny 19.00 audycja dla Polaków za gra-
nicą 19.50 pogadanka aktualna 20.00
operetka 21.55 skecz 22.05 audycja
muzyczna 22.5 Ostatek wiadomości
dzienika wieczornego 23.00 muzyka ta-
neczna z płyt.

„P E R L A“
10 gr. Pranie kołnierzyko 10 gr.

Czyszczenie ubrania
ZŁ 2.50

Czyszczenie sukni
ZŁ 2.—

Centrala: Kraków, Wolnica 8

Filia: Wrzesińska 1

NOCNY DYŻUR APTEK:

Pod Złotym Słoniem, Grodzka 22,
Pod Jagiellą, Plac Matejki 3, Przy
Parku Krakowskim, Wybickiego 1,
Pod Trzema Koronami, Retoryka 1,
Pod Marzynem, Krakowska 19,
w Podgórzu
Pod Orłem Pl. Zgody 18.

NOCNY DYŻUR LEKARZY:

Okrzański A. — Batorego L. 20
tel.
Cisek A. Wrocławska 11a telefon
128-80.
Kurz Z. Sandomierska L. 5 telefon
116-40.
Redo A. — Zamijskiego L. 29 tel.
182-57.

Śmierć 3 letniego chłopca
w płonącym domu
Dziś rano nadeszła do Kra-
kowa wiadomość o wstrząsają-
cym wypadku jaki zdarzył się
wczoraj w miejscowości Ostrów
powiat Dębica.

Wybuchł tam pożar w domu
80-letniego Józefa Cwanaka. W
ogniu spłonął 3-letni wnuk jego.
Franciszek a 80-letni Cwanek
i drugi wnuk jego 6-letni Michał
zostali uratowani. W bardzo
ciężkim stanie poparzenia odwie-
ziono ich do szpitala w Tarnowie

KRONIKA KRAKOWA

Postrzelenie wywiadowcy policyjnego

Wczoraj we wczesnych godzi-
nach wieczornych na ul. Staro-
wiskiej w czasie legitymowania
jkiegoś podejrzanego osobnika
został ciężko postrzelony w gło-
wę starszy posterunkowy służby
śledczej Niedziela. — Sprawca,

który błyskawicznie wydobyl re-
wolwer zbiegł w stronę Grzegó-
rzek.

Rannego — którego stan jest
bardzo ciężki — przewieziono
do szpitala św. Łaza za, za ban-

dytą zaś wszczęto energiczne
poszukiwania.

Zaznaczyć należy, że przed
kilku miesiącami niemal w tym
samym miejscu zastrzelony zo-
stał wywiadowca policyjny Junka.

Aresztowanie kupca na sali rozpraw
w Krakowie

Przed sądem apelacyjnym w
Krakowie zasiedli na ławie os-
karżonych Jakób Beldegrun ku-
piec z Rabki oraz Samuel Bacher
kupiec z Myślenic, którzy ub.
roku puszczali w obieg fałszywe
10 złotych i za ten czyn sąd
I-ej instancji w Nowym Sączu

skażal Beldegruna na 2 lata wię-
zienia, zaś Bachera uwolnił od
winy i kary.

Od powyższego wyroku Bel-
degrun wniósł apelację, zaś co
do Bachera apelaację zapowie-
dział prokurator.

Wczoraj po przeprowadzonej

rozprawie sąd Beldegrunowi karę
zatwierdził, zaś Salomona Bache-
ra dwa i pół roku więzienia.

Bacher został aresztowany na
sali rozpraw i odprowadzony do
więzienia św. Michała.

Urzędnik pocztowy oskarżony o sprzeniewierzenie

Sąd krakowski rozpatrywał
wczoraj sprawę Stanisława Gid-
lewskiego b. urzędnika pocztow-
wego, który dnia 19 lipca ub. r.

przywłaszczył sobie 120 złotych
nadane przez Alfreda Hilde-
branda.

Rozprawa trwa.

Rozprawie przewodniczył wi-
ceprezes so. dr. Nowosielski —
oskarżał prokurator Bienkowski,
bronił adw. dr. Michałowski.

Ukradł swej żonie pieniądze

które skolei zabrała mu kochanka...

Przed sądem apelacyjnym w
Krakowie odbyła się rozprawa,
która ze względu na swój prze-
bieg przedstawia się ciekawie.

O-o wskutek kłótni małżeń-
skiej powstałej pomiędzy Broni-
slawą Bielową a mężem jej Jak-
bem Bielą rolnikiem zamieszka-
łym w Niepołomicach — ten o-
statni wydalili się z Niepołomic,
zabierając swej żonie oszczędno-
ści w kwocie 721 zł. i udał się
z nimi do Krakowa.

W Krakowie wstąpił do swej

dawnej kochanki Marii Zoładz-
kiej, u której przebywał przez
całą noc. Rano gdy się przebu-
dził zauważył brak pieniędzy,
które to pieniądze skradła mu
kochanka.

Na skutek doniesienia Biele-
wój sprawa znalazła się przed
sądem grodzkim karnym w Nie-
połomicach, który zasądził Biele-
go na 8 miesięcy więzienia.

Od tego wyroku wniósł Biela
apelację. Sąd apelacyjny w Kra-

stawie po przesłuchaniu całego
szeregu świadków i żony oskar-
żonego przyszedł do przekonania
że w danych warunkach nie mo-
żna mówić o kradzieży pieniędzy
na szkodę żony, gdyż pieniądze
były wspólną własnością, a za-
rzad nimi należy do męża. Te
okoliczności przytoczone przez
obronę zostały przyjęte przez
sąd apelacyjny, który uwolnił
osk. Biele od winy i kary.

Oskarżonego Biele bronił adw.
Ela Pleszowska.

Ustalenie tożsamości przejechanej przez lux-torpedę

Jak już wczoraj donosiliśmy
lux-torpeda, jadąca z Krakowa
do Katowic, przejechała u wylot-
tu ul. Zmudzkiej nieznaną kobie-

tę. Po ustaleniu tożsamości oka-
zało się, że jest to Eugenia Pa-
włowiczowa, lat 34, żona lakier-

skiego, która popełniła samobój-
stwo z powodu rozstroju nerwo-
wego.

Wpisy do szkół powszechnych

Obowiązek szkolny w Krako-
wie jest powszechny.

Podlegają mu od początku ro-
ku szkolnego 1938—39 wszystkie
zamieszkałe w Krakowie dzieci
w wieku od 7 do 14 lat, to jest
urodzone w latach 1925—1931.

W związku z tym podaje się
do wiadomości:

1) Zapis dzieci rocznika 1931
do klasy I-szej odbędzie się w
dniach od 1 do 4 kwietnia 1938.
Celem dokonania wpisu zgłoszą
rodzice lub opiekunowie dzieci
w Kierownictwie najbliższej pu-
blicznej szkoły powszechnej —
przedkładając metrykę względnie
wyciąg metryki urodzenia oraz
świadectwo szczepienia ospy.

2) Dzieci rocznika 1932 nie
będą przyjmowane do klasy I-ej
w publicznych szkołach pow-
szecznych.

3) Zapis wszystkich innych
dzieci, podlegających obowiązko-
wi szkolnemu, do klas II—VII,
odbędzie się w tym samym cza-
sie w Kierownictwach publicznych
szkół powszechnych.

Zjazd Górski odbędzie w Nowym Sączu

Związek Ziem Górskich, orga-
nizujący od kilku lat wspaniałe
imprezy regionalne pod nazwą
„Tygodni Gór“ i Zjazdów Gór-
skich, — przystąpił obecnie do
przygotowań tegorocznego Zjaz-
du Górskiego w Nowym Sączu.
Zjazd odbędzie się w sierpniu
i trwać będzie 3 dni.

Program Zjazdu przewiduje

szereg popisów grup regional-
nych z obszaru karpackiego,
wycieczki do Koźnowa, Szczaw-
nicy, Krynicę i innych miejsco-
wości w okolicy Nowego Sącza.
Prócz tego odbędą się atrakcyj-
ne zawody kajakowe, folkloro-
styczne z udziałem okolicznych
grup regionalnych i t. p.

Jednocześnie Związek Ziem
Górskich wyjaśnia, że Tydzień
Gór jako impreza tygodniowa
odbywa się co dwa lata, zaś
Zjazd Górski jako impreza
trzydniowa w między dwulecie
za każdym razem w innej miej-
scowości.

Sport

A. Z. S. (Poznań) czy Cracovia
Decydujące zawody w koszykówce
męskiej o mistrzostwo Polski odbędą
się w niedzielę dnia 27 marca na ha-
li Okręgowego Ośrodka W. F. przy ul.
Zwierzyńskiej 28 pomiędzy dotych-
czasowym mistrzem Polski A. Z. S.
Poznań a Cracovią.

Zawody te wywołały w rakowie za-
interesowanie, ze względu na doskona-
łą grę obu zespołów.

Początek o godz. 19.

Cracovia — KS. Śląsk

W niedzielę o godz. 15.45 na boi-
sku Cracovii odbędą się ciekawe zawo-
dy piłkarskie pomiędzy K. S. Śląsk a
Cracovią.

Cracovia wystąpi w pełny mskładzie
Jak wiadomo drużyna śląska jest
przeciwnikiem twardym szybkim w
kładając w grę wiele ambicji i serca,
dlatego też zawody budzą duże zalne
resowanie.

SAME WALKOWERY

Wydział Gier i Dysc. K. O. Z. P.
R. zweryfikował wszystkie zawody w
siatkówce o mistrzostwo okręgu kla-
sy A.

Jak wynika z weryfikacji kluby:
Olsza
Wawel,
Modrzejówka,

Cracovia, otrzymały po 1 pkt. jako
walkower od Garbarni, gdyż Garbar-
nia na zawody rozegrane z wymienio-
nymi klubami wstawiła niuprawnio-
nego gracza Spóchnę St.

Poza odebraniem punktów W. G. i
D. ukarał S. Garbarnię grzywną zł.
15 za wstawienie do drużyny nieup-
rawnionego gracza.

Jak już donosiliśmy Garbarnia defi-
nitwnie spada w siatkówce do kl. B.

Nowy lekarz O. Z. P. R.

Na ostatnim posiedzeniu Zarząd
krakowskiego Okręgowego Zw. PRL
Ręcznej kooptował na lekarza Zwią-
zku dr. Wodeckiego.

Walne zgromadzenie Krakowskiego
klubu cyklistów i motorzystów wyb-
rało prezesem p. Lenartowicz Fr.
Wiceprezesem Kapale Józefa
Kapitanem sportowym p. Domarad-
ka J.

Członkowie wydz. są nast:

Biasion Marek
Bylak, Dąbrowski, Łazar Zieliński,
Tarkowski.

Komisja rewizyjna: pp. dyr. Wejss
Eugeniusz Blicharski Fulisiak.

Sąd koleżeński: mgr. unze, Kurza-
wiński i Lenartowicz Wl.

K. K. C. i M. obchodził w ub. ro-
ku 25 lecie swego istnienia i pięknej
działalności na niwie propagandy spo-
rtu polskiego kolarskiego i motorowe-
go.

Z tej okazji P. Z. K. nadał złotą od-
znakę członkom klubu: Lenartowicz-
owi Fr., Wejsowi Eug. i Domaradko-
wi Zygm.

Srebrną: arpał Józ. i Biasionowi.

Bronzową odznakę otrzymała naj-
czynniejsza zawodniczka na teernie
Krakowa p. Anna Domaradkowa.

Krwawa masakra

Dziś nad ranem w poczekal-
ni trzeciej klasy na dworcu kra-
kowskim doszło do awantury
która przemieniła się niebawem
w krwawą masakra. Do bójki
doszło między kilkoma parob-
czakami, jadącymi z Śląska
W wyniku bójki Alojzy Cuda
z Piekar Śląskich został ugodzo-
ny ostrym narzędziem w klatkę
piersiową. W stanie ciężkim
przewieziono go do szpitala.
Drugą ofiarą bójki był Gotfryd
Corek, który również został
ranny w klatkę piersiową,